

Avam Kamarasında ortaya atılan yeni bir mesele

Bir "Avrupa Birleşik Devletleri," tesisi mümkün değil midir?

Halifaks, Eden dün birer nutuk söylediler

Eden, bu defa yalnız harbi değil, harb sonrasını da kazanmalıyız, diyor

İngilterenin harb hedefleri bir defa daha tasrih edildi

Edenin nutkundan bir parça: "Türkiye milletler arasında iyi niyet prensipi lehinde vaziyet almıştır,"

Londra 25 (A.A.) — B. Eden İmparatorluğa hitaben radyoda söylediği bir nutukta ezcümle şöyle demiştir:
Harb başlayalı henüz iki ay olmadı, Fakat Hitler artık teşebbüs sahibi olmaktan çıktı. Şarka doğru yol ya Rusya tarafından bloke edilmiş, yahud Türkiye tarafından kesilmiştir. Garbde ise geçen her hafta zarfında hür demokrasilere aid kuvvetler her an mütemadiyen artmaktadır. Harb filomuz ve ticaret gemileri

(Devamı 3 üncü sayfada)

Son dakika:

Sovyet hükümeti İngiltereyi protesto ediyor

Moskova hükümeti Sovyet gemilerinin araştırılmasının beynelmil kaidelere muhalif olduğunu bildirdi

Londra, 26 (Hususi) — Sovyetler Birliği İngiltere hükümetine bir nota tevdi ederek, kaçak eşya için Sovyet gemilerinde yapılan araştırmaları protesto etmiştir.

Moskova hükümeti, İngilterenin hareketini 1909 senesi beynelmil anlaşmasına muhalif bulmaktadır.

Salâhiyetler mahfeller mevzuubahs anlaşmanın hiçbir vakit tasdik edilmediğini ve Umumi Harbde bu anlaşma hükümlerinin değişmiş olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Finlandiya Hariciye Nazirinin beyanları

Londra, 26 (Hususi) — Finlandiya hariciye nazırı Erko, dün Skandinav matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Moskova müzakerelerine devam edilip, edilmeyeceğine dair şimdilik bir şey söyleyemem. Maahaza bir anlaşmaya varılmaması için hiçbir sebep yoktur.

Fakat, bütün hüsnü niyetimize rağmen müzakereler anlaşmaya müncer olmazsa, bütün hakikati açıkça izah edeceğiz.

Ruslar City of Flint hakkında malûmat verdiler

Londra, 26 (Hususi) — Vaşingtondan alınan haberlere göre Sovyet hükümeti, Murmanska götürülmüş olan Amerikan «City of Flint» gemisinin mürettebatı hakkında Vaşington hükümetine malûmat vermiştir.

Geminin 41 kişiden mürekkep mürettebatı sağ ve salim olarak Murmanska bulunmaktadır.

Sovyetler, geminin daha bir müddet limanda alkonularak hamulesinin tetkik edileceğini ayrıca Vaşingtona bildirmişlerdir.

Bitaraf olan Amerikaya aid bir geminin, bitaraf olan bir Sovyet limanında alkonması hâdisesi, beynelmil kanunların çerçevesine sığmayan bir hâdisedir. Bundan, çok meraklı safhalar arzedecek mahiyettedir.

Amerika hariciye nazırı Kordel Hul, vaziyetin yakından takib edilmekte olduğunu ve lâzım gelen teşebbüslerin yapılacağını bildirmiştir.

Amerikan vapurunu yakalayan "Eden," imiş

Vaşington, 25 (A.A.) — Cümhurreis Ruzvelt, B. Eden'in City of Flint vapurunun müsaderesi hakkındaki beyanatından sonra, Vaşingtondan Connelly, bitaraf kanunu profesinin City of Flint vak

(Devamı 3 üncü sayfada)

Bir Balkan devletleri konferansı mı?

Mussolininin riyasetinde bir konferans toplanacakmış

Amsterdam 25 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:
Telegraph gazetesinin Atina muhabiri, Romada, B. Mussolininin riyasetinde, bir Balkan devletleri konferansı toplanacağına dair Yunanistanda bir şayia dolaştığını haber vermektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Büyük Alman taarruzu

Göring garbde, Ribbentrop ise şarkta harekete geçilmesini istiyorlarmış

Danzig nutkunun akisleri

Londra 25 (A.A.) — Röyter: B. Fon Ribbentrop'un dünkü nutkunda, Almanyanın harbe artık nihayet vermek için bir mücadeleye girişeceği hakkındaki sözleri müttefiklerin askeri eksperlerin ce bazı tefsirlere yol açmıştır.

(Devamı 7 inci sayfada)

Galatasaray şampiyon ilân edildi

Galatasarayla Demirsporun Kadıköyde yaptıkları maçta çıkan müessif hâdiseden sonra Türkiye millî küme şampiyonunu tayin etmek için futbol federasyonu beynelmil federasyona müracaat etmiştir.

Bu mesele hakkında beynelmil federasyondan cevap gelmiştir. Gelen cevap üzerine

(Devamı 7 inci sayfada)

Hitler dün tekrar generallerle yeni bir istişarede bulundu

Londra 26 (Hususi) — Hitler dün gece, askerî erkân ve generallerle yeni bir istişarede bulunmuştur.

Son günler zarfında sık sık tekrür eden bu istişareler, Almanyanın karar-sızlık içinde bulunduğu bir delil sayılmaktadır.

Türk - İngiliz, Fransız muahedesi

Çemberlayn, muahedenin çabuk tasdik edilmesini Kamaradan istedi

Muahedenin tasdik edilmiş nüshaları önümüzdeki hafta Ankaraya varmış bulunacak

Türk - İngiliz - Fransız muahedesinin imzalandığı günün ferdasında dünyanın en çok satılan gazetesi Deyli Ekspres, birinci sayfasına türkçe (Yaşa dost Türkiye) manşetini koyarak intişar etmiştir.

Londra 25 (A.A.) — B. Çemberlayn Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Türkiye - Fransa ve İngiltere arasında imzalanmış olan muahedenin, fevkalâde serâit dolayısıyla mümkün olduğu kadar çabuk tasdik edilmesini lüzumunu bildirmişti.

B. Çemberlayn, âdet muvabince, yabancı bir devletle yapılan bir muahedenin tasdikten 23 gün evvel Avam Kamarasına bildirilmiş olmasına lâzım geldiğini hatırlatmış, bu sebepten bu muahedenin derhal imza için Krala arz edileceğini Ankaraya varması icab eylediğini ilâve ve tasdiknamelerin önümüzdeki hafta eylemiştir.

Son Türk - İngiliz - Fransız muahedesinin imzasından sonra, İngiliz Başvekilli Çemberlaynın Başvekilli Refik Saydam'a bir telgraf gönderdiğini ajanslarda okudunuz. İşte burada telgrafın suretini görüyorsunuz.

Ziya Gökalp ihtifali

Üniversite konferans salonunda dünkü toplantıdan bir intiba. Büyük Türk mütefekkir ve ihtimalyatçısı rans salonunda kadirinas Edebiyat Fakültesi Ziya Gökalpın, ölümlünün on beşinci yıldönümü gençleri tarafından bir ihtifal yapılmış - nümü münasebetle dün Üniversite konfe -

(Devamı 7 inci sayfada)

Hergün

Von Ribbentrop'un Nutku

Yazan: Muhittin Birgen

Şimdiki halde muharebe, havada et-
hir (1) ler âleminde cereyan ediyor.
Hiç değilse harbin en şiddetli şeklini bu nevi
muharebelerde görüyoruz. Bu harbin, asıl
sahnesi de bizim kafalarımızdır. Zavalı ka-
falarımız! Radyonun birini açıp, diğerini ka-
parken, her dakika başka bir istikametten
gelen müthiş bir bombardımanın hücumuna
uğruyan, insan denilen düşünün mahlûkun
kafası o hale geldi ki, şimdiye kadar tarihten
bombardıman geçirmiş hiç bir istihkam
bu kadar delik deşik olmamıştır diyebiliriz!

Evvelki akşamdanberi böyle bir bombar-
dman da Alman radyoları tarafından yapı-
lıyor. Von Ribbentropun irad ettiği bir nu-
tuk, bütün dillere tercüme edilerek, bütün
Alman istasyonları tarafından yirmi dört
saattenberi arzun her köşesine gönderiliyor.

İngiltere ile Almanya arasında harp varsa,
bu iki büyük memleket neden karşı karşıya
geçip bütün kuvvetleriyle dövüşmek yerine,
harb sahnesi olarak bizim kafalarımızı ter-
cih ediyorlar?

939 harbinin karakter itibarıyla diğerlerin-
den ne kadar farklı olduğunu anlamak için,
bu suali böylece kaydettikten sonra, Von
Ribbentropun son nutku ile bizde uyanan in-
tibaâ geçelim.

★

Von Ribbentropun nutkunu harbin siyasi
idaresi bakımından yeni bir şey getirecek bir
hâdisce olarak bekleyenler, nutku dinledikten
sonra, meraklarının tatmin edilmemiş oldu-
ğunu görmekten başka bir şey yapmış değil-
lerdir. Çünkü nutukta esas itibarıyla hiç bir
yeni şey yoktur.

Almanya hariciye nazırının hararetili ve
kuvvetli bir dille söylediği sözlerden mutlak
bir netice çıkarmak icab ederse iki nokta ü-
zerinde durabiliriz:

Evvelâ, nutuk bir sulh nutku değildir. Her
ne kadar harp içinde yapılan her hareketin
gayesi sulh ise de bu nutkun bu gaye ile
böyle bir alakadan daha yakın bir münase-
beti yoktur. Hattâ, yakın delâleti bakımın-
dan mütalea ettiğimiz zaman bu nutka daha
ziyade bir harp nutku diyebiliriz.

Saniyen, nutkun en karakteristik tarafı,
bilhassa İngiltere aleyhinde yapılmış siyasi
bir taarruz nutku olmasıdır.

Fihakika, Almanya hariciye nazırının
nutkunun A sından Z sine kadar her tarafı
İngiltereye karşı yapılmış hücumlarla do-
ludur. İngilterenin gerek yer yüzündeki si-
yasi faaliyetini, gerek Almanya ile olan mün-
nasebetlerindeki hareketlerini, umumî hat-
larla, Alman görüşüne tevfikân mütalea e-
den nazır, mütamadıyen bu siyasete karşı
taarruzlar yapmıştır. Siyaset işlerinde ne
mutlak bir hak, ne de mutlak bir hakikat
yoktur. Bunun için, herkes herkesi kolayca
tenkid edebilir ve her siyaset, her siyaset, a-
leyhine söyliyecek söz ve irad edecek delil
bulmakta güçlük çekmez. Bundan dolayı Von
Ribbentrop da mebzul kelimelerle ve ken-
dince kuvvetli gördüğü kelimelerle, bol bol,
İngiltereye hücum etmiştir.

Nutkun bu ruhunu kaydederken şunu da
ilâve etmeli unutmayalım: Almanya, Fran-
sayı kendisine düşman tanınamakta ısrar e-
diyor. Elinden gelse, Fransanın Alman hat-
ları üzerine attığı her gülleyi ve kurşunu
toplayıp, posta vasıtasıyla ve sayıllıklıkla bi-
zime topraklarımıza düşürmüştür. Kaydile
Fransaya lade edecek! Alman hariciye nazırı
bu nutkunda da bu noktaya fevkalâde dik-
kat etmiş, Fransa için kabul olduğu kadar
doğru kelimeler kullanmış, İngiltereye tevev-
cüh ettiği zaman da ağır kelimeler kulla-
nmakta her hangi bir saygıyı hesaba alma-
mıştır.

★

Şu iki intiba böylece kaydettikten sonra
bundan çıkarılacak hülasa da şu olur:

Bu nutkun sulh ile alakası, o gayeye var-
mak üzere Alman bakımından yapılan pro-
paganda hamlesi olmaktan ibarettir. Yoksa,
yakın bir zamanda müsbet neticeler vermesi
mümkün bir sulh hareketine yardım edecek
unsurları bu nutkta aramaya imkân yoktur.
Denebilir ki, Almanya hariciye nazırının bu
nutku, Führerin son nutkundan sonra mu-
hafasızına çıkarılan ümidlerden çok uzak-
laşmış olduğunu göstermekten başka bir
manayı haiz değildir.

Bu nutkun tetkikinden sonra bizde hâsıl
olan en kuvvetli intiba sudur ki Almanya,
Fransayı mümkün olduğu kadar, kendi taar-
ruz planlarının haricinde tutmaya çalışarak,
bütün kuvvetle İngiltereye karşı mücadelede
devam edecektir. Bu mücadelede vasıtaları
ve planları nelerden ibaret olduğunu bilmek
kendisine aiddir. Muvaffak olur mu, olmaz
mı? Bunu da bize vukuat gösterecektir. Bi-
zime şimdilik vazih olarak gördüğümüz şey,
sulh ihtimallerinden uzaklaştığımız ve Al-
manya ile İngiltere arasındaki husumet ha-
vasının büsbütün kızıştığı hâdiselerinden
fbarettir.

Muhittin Birgen

(1) Esareten gelen Esir kelimesiyle fizik il-
minin Esiri arasında bir fark yapmak üzere
bu kelimeyi, lâtin aslından gelen enternasyo-
nal imlâya göre, bu şekilde yazmayı tercih
ediyorum.

Resimli Makale:

İki kişinin bildiğini üçüncü de duyar

Bir erkek kendi sırrından ziyade başkasınınkini muhafa-
za eder, kadın ise bilâkis kendi sırrının fedakâr bir bekçisi,
başkasının sırrının ise mükemmel bir tellâlidir.

Derdini dökmek mecburiyetini mi duyuyorsun, dinleyici
olarak erkek dostunu seç. Sırrının muhafaza edilmesinden
büsbütün emin olmak mı istiyorsun, kendi kendine söylen..

SÖZ ARASINDA

Bir İngiliz çavuşunun Fedakârlığı

İngiliz gazeteleri bir İngiliz çavuşu-
nun fedakârlığına yaza yaza bitiremi-
yorlar. Blackpool'de tutuşan ve baştan-
başta alev kaplayan bir tiyatro binasına
girerek beş itfaiye neferini kurtarmıştır.
Fakat bunu yaparken de, kumandanı-
nın:

— Girme.. tehlikelidir!.. diye verdiği
emri dinlememiştir.

Almanlar bir Çek
tayırecisini arıyorlar!

Alman askerî makamata, Almanya a-
leyhine şiddetli propaganda yapmakta
olan Novak adında bir Çek tayırecisini
aramaktadırlar. Bu adam en meşhur Çek
tayırecilerinden biridir. Propagandayı
Çek halkı nezdinde yapmaktadır. Onu
derdest edene, yahud bulunduğu yeri gös-
terene 200,000 rayşmark verileceği ilân
edilmiştir.

Canavar ruhlu bir adam

Herhangi bir hava hücumuna karşı
tedbir alınıp da Londradan çıkarılan
çocuklardan biri, muvakkat bir zaman
için gönderildiği bir evin erkeği tarafın-
dan kurbaça dövüldüğü, saatlerce bir ki-
lerde hapsedildiği ve 22 yerinden yara-
landığı için hastaneye kaldırılmıştır.
Adam, iki ay hapse mahkûm edilmiş, ka-
rısı: «Ben böyle canavar bir insanla artık
oturamam!» diye kendisinden ayrılmış-
tır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir arkadaşımız anlattı:

«Geçen gün Çırçıra gittim. Yanımda 10 litre kadar su
alan bir damacanacık ile iki binlik götürmüştüm. Hiç de
sıhhi olmıyan bir şekilde, alelâde kovalara doldurulan su-
yun, midemde yaratacağı şifakâr tesirleri tahayyül ederek
bay memura kapları uzattım. Doldurdu, ve ondan sonra da
aramızda şöyle bir muhavere cereyan etti:

— Borcumuz?..
— Seksen kuruş!.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fıkrâ

Akıl hastaları

Akıl hastaları hastanesinin baş-
hekimi, bir doktor dostunu hastanede
dolaştırıyordu. Bir oda kapısı açtı. İ-
çerde, demir parmaklıklarla birbirin-
den ayrılmış iki hücre vardı. Hücre-
lerden birinde bir adam sakın halde
oturuyordu; başhekim izahat verdi:

— Sakın sakın oturan bu adamın
nişanlısı kendini terkedip başka biri-
le evlenmiştir. Bu yüzden müvazene-
sinde hafif bir bozukluk var. İyi ola-
cağı muhakkaktır.

Başhekim diğer hücreyi gösterdi.
Hücredeki adamın her halinden az-
gın bir deli olduğu anlaşılıyordu:
— Ötekinin nişanlısını elinden alıp
evlenen işte budur. İyi olacağını zan-
netmiyoruz.

Paris lokantalarında
Yeni bir usul

Muhtemel tayyare hücumları dolayısıyla
Parisin büyük lokanta, gazino ve kahvelerinde
yeni bir usul tatbik edilmeğe başlanmıştır.
Ani surette yapılacak olan tehlike işa-
reti karşısında müşterilerin birbirine dağı-
lacaklarını ve bu yüzden yemek, içki ve kah-
ve paralarının tahsil edilemeyeceğini nazarı
dikkate alan bu müesseseler, her serviste
müşteriden peşinen para almak usulünü it-
tihaza başlamışlardır. Lokantacıların huku-
kunu koruyan bu usul müşterilerin şikâyetle-
rini muhtemelen azaltacaktır. Arka arkaya para talep
edilmesi onları izâç etmektedir.

Büyük bir lokanta da şu usulünü ihdas
etmiştir. Müşteriler kasadan verdikleri para
mukabilinde fiş almaktadırlar. Her yemek
yedekce yahud içki kullandıktan bu fişlerden
vermektedirler.

Bu usul ancak zengin müşterileri memnun
etmiştir.

İstanbulda bira içme
şampiyonu

Şampiyon yalnız ve daima Amerikalı-
larda olmaz. İstanbulda da tanidıkları
arasında ün salmış bir şampiyon bulun-
makta, ve muhitindekileri hayretten hayre-
te sevk etmektedir. Bu şampiyon Kâmil
Özgener isminde bir makine ustasıdır ve
bir oturuşta elli üç şişe bira içmektedir.
Geçenlerde bir kır ziyafetine çağırılan
bay Kâmil, burada tam elli üç şişe bira
içmiş, misafirlerini hizmetlerini gören
yaşlı rum garsonu da bu hale şaşarak:
— Vallah bayım, 40 yıl garsonluk ede-
rim. Nice içenler gördüm, senin gibisine
rastlamadım. Biz seni sedye ile götürceğiz
sanıyorduk, oysa ki sen, kilni bile
oynatmadan yürüyorsun! demmiştir.

İngiliz bahriyelilerinin
Boyunlarındaki telefon

Bu bahriye neferinin boynuna bir
kobra yılanının dolandığını sanmayınız.
Bu, harp gemilerinde top endahât talimle-
rinde, İngiliz neferlerinin kumanda alıp
vermek için kullandıkları muazzam bir
telefonudur.

Meşhur sinema rejisörü
Pabst Almanyaya döndü

Paristeki sinema ve tiyatro mahfelleri
hayret içinde kalmışlardır.

Son seneler içinde Fransada yerleşmiş o-
lan Alman sinema rejisör ve prodüktörlerin-
den Pabst Fransanın en mühim film prodük-
siyonunun başlıca âmilî olmuştu. Onun derin
görgüsünden istifade eden Fransız kumpan-
yaları çok güzel eserler vücutte getirmişlerdir.
Bu yüzden Fransa hükümeti geçen sene ona
en büyük Fransız nişanı olan «Lefyon do-
nör» ü vermişti.

Harb başladığı sıralarda bile Pariste otu-
racağını ve Fransada film çevirmeğe devam
edeceğini bildiren Pabst geçen hafta Al-
manya dönmüştür.

En çok sevdiği Fransız arkadaşlarına yaz-
dığı mektuplarda her şeye rağmen vatanına
bağlı olduğunu söylemiştir.

Sözün kısası

Aferin Eminönü (2)
Halkevine! 26 Ekim 1939

E. Ekrem Talu

Gazetelerde okudum: Eminönü Halke-
vi Yeşildirekte bir «Kimsesizler Yur-
du» açılıyor.

Halkevlerimizin, her husustaki faaliyet ve
başarılarını içten kopan heyecanlı bir se-
vinç ile takip eden bu sütunun neâçiz muhar-
riri, bu haberi pek büyük bir mesrette kar-
şıldım.

İnkilâb hamlelerinin müretteb ve nâzımı
bulunan muhterem Partimizin himayesindeki
Halkevlerinin, programlarında en büyük ye-
ri sosyal yardım işlerine ayırması çoğumu-
zun candan dileğidir.

Uzun ihmal ve harb senelerinin hazin izle-
rini, Atatürkün yaratıcı ve imar edici kud-
retli dâhiyanesine rağmen hâlâ bağrında ta-
şıyan mübarek yurdumuzda, hayatta şöyle
böyle tutunabilmek için hemcinslerinin el
uzatmasına muhtaç ne çok insanlar var.

Ferdi yardım bunların derdlerine, tabii-
dir ki deva olamaz; olsa da bu devanın te-
siri muvakkattir. Ele mi bir an için, ve son-
radan daha şiddetle duyurmak üzere teskin
eder.

Devletin, bir iki büyük şehirde kurup ida-
re ettiği şefkat müesseseleri, bahsettiğim ga-
riblerden hangi birinin yarasına merhem ol-
sun?

Diğer taraftan (Kızılay) da elinden geleni
yaparak birçok beşeri ızdırabları dindirdiği
halde her tarafa yetişememektedir ve bun-
da mazurdur.

Şu halde, Halkevleri gibi, Türk vatanının
hemen her bucağında şubeleri olan bir te-
şekküllün, sade sosyal ve kültürel faaliyetle
iktifa etmirmek bu kabil ihtimal yardım iş-
lerini de, devlete, Kızılaya ve belediyelere
yardımcı bir unsur olarak ele alması tak-
dirle, minnetle karşılanacak bir vakaıdır.

Eminönü Halkevi, ötedenberi, emsallinin a-
rasında şuurlu, programlı ve faydalı çalış-
malarla temayüz etmiştir. Kıymetli bir mes-
lek arkadaşımız olan onun başkanı Ağâh
Sırrı Levendin geceli gündüzlü çalışması
şimdiye kadar Ev, Türk neşriyat âleminde özlü
eserler kazandırmıştır.

Şimdi de İstanbulun kimsesiz, garib hem-
şerilerine barmacak, ısınacak ve aç mi-
delerinin vecalarına son verecek bir yurd
kazandırmıştır.

Aferin, Eminönü Halkevine! Onun şu te-
şebbüsü, inşallah diğer Evlere de örnek olur
da, aziz yurdumuzda eksikliği çok hissedilen
ihtimal yardım hareketine icab eden hızın
verildiğini görürüz.

★

Ceyhan dispanser sıhhat memuru Bay
Ahmed Arsevne — Mektubunuzu aldım. Ve
daha evvel aynı mevzuda bir yazı yazmış bu-
lunduğum için, bahse avdet etmeyi zâid gö-
rüyorum. Aleyhine yapılan hücumlar Fikre-
tin hatırasına ve şöhretine zerre kadar ha-
lel getirmez. Hassasiyetinizi tebcell ederim.

E. Ekrem Talu

Dolmabahçe izdiham hâdisesinin
muhakemesi bayramdan
sonraya bırakıldı

İzmit (Husufi) — Dolmabahçedeki iz-
diham hâdisesinin muhakemesine dün İz-
mitte başlanacaktı. Fakat bazı noksanlar
yüzünden davaya bayramdan sonra ba-
kılmasına karar verilmiştir.

Giresunda fındık piyasası
canlandı

Giresun 25 (A.A.) — Fındık piyasa-
sında son günlerde görülen durgunluk ve
fiat düşüklüğü karşısında kooperatifler
birliğinin dün borsaya satıcılar tarafın-
dan arz edilmiş olan iç ve kabuklu bütün
fındıkları mübayaâ etmek suretinde yaptı-
ğı müdahale piyasayı derhal canlandı-
rılmış ve fındık fiyatlarını yükseltmiştir.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞİRİN

Kümü 11.55	26	Arabî 1858
Birinciteşir'in 18	Resmî 1939	Hızır 174

PERŞEMBE

GÜNEŞ	Ramazan				İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 21	11 58	14 53	17 15	4 44	11 28
1 06	6 42	9 87	12	1 81	

ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
11 58	14 53	17 15	18 46
6 42	9 87	12	1 81

Yarın aid evkat cetveli

GÜNEŞ	Ramazan				İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 22	11 58	14 52	17 13	4 45	11 81
1 08	6 48	9 88	12	1 81	

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
11 58	14 52	17 13	18 46
6 48	9 88	12	1 81

TELGRAF HABERLERİ

Fransızlar yeni sistem Alman mitralyözlerini ele geçirdiler

Bir Fransız sübayına göre Almanlar ölümlerine üzerine mayn döküyorlarmış

Paris 25 (A.A.) — Cephe mütemad diyen yağmur yağmaktadır. Sekiz gün- lük nisbi sükûnetten sonra, bu haftanın bîdayetindenberi, mevzîi topçu düellolarının kesafeti şeklinde tezahür eden kuvvetli faaliyete, bu vaziyette bir tesiri olmamıştır.

Moselle'in şarkındaki muntakada Fransızlar muvaffakiyetli bir kaç hareket yapmışlar ve bir miktar esirle yeni sistem mitralyözler iğtinam etmişlerdir. Müte-hassıslar, imalâtın gizli noktalarını keşfetmek maksadıyla bu mitralyözleri tetkik etmektedirler.

Almanlar, Forbach garbinde faaliyetle çalışmışlar; Fransızlar tarafından işgal edilen Alman kasabasını, dün bütün gün yaptıkları hücumla rağmen alamamışlardır. Akşam, galebe ümidini kaybetmişler ve hücumu nihayet vermişlerdir.

Bu da gösteriyor ki, Fransızlar, bütün Alman arazisini sistematik şekilde terketmiş olmayıp askerî ehemmiyeti haiz addettikleri mevkiileri muhafaza etmekte idirler.

Daha şarkta, Rhin nehri boyunca, tam bir sükûnet vardır. Yalnız Alman hoparlörleri bu sükûneti ihlâl etmekte ve şu tarzda sözler söylemektedir:

Ölümlere mayn döküyorlarmış
— Fransa ile harb etmediğimizi nihayet anlayacak mısınız? —

Fransız askerleri, bu alayın artık yeter olduğunu söylüyorlar ve öte kıyıda ki mevzileri susturmanın yollarını arıyorlar.

Bir sübay, Journal des Orelats gazetesinde, Almanların ölümlere mayn döküklerini yazmaktadır. Bu zabıtın naklettiğine göre, savaştan sonra, ölümleri gömmeğe sıra gelince, Fransız askerleri, ce-

sedlere el dokundurur dokunduramaz, ölümler patlamakta ve daha başka Fransızları öldürmektedir.

Bu yazıda, istihkâm neferlerinin gelip maynleri topladıkları, sonra cesedlerin gömüldükleri anlatılıyor.

İngiliz tayyarelerinin üstünlüğü

Paris 25 (A.A.) — Ayân azasından tanınmış askerî muharrir Charles Morice, Petit Parisien de şöyle yazıyor:

Müttefikimiz İngilizler Almanlara karşı yeni modelde mükemmel harb tayyareleri kullanıyorlar. Bu tayyareler Almanların Messer Chmidt'lerine kat kat üstündür. Bugüne kadar Alman tayyareleri her yerde bir şey yapabileceklerini gösteren hiçbir şey yapamamışlardır.

Paris 25 (A.A.) — Havas ajansına göre askerî vaziyet:

Warndt ormanı civarında küçük bir köyün işgali için evvelisi gün ve dün oldukça şiddetli müsademeler vuku bulmuş ise de bu hareket münhasıran mevzîi kalmıştır.

Umumî vaziyet Fransızlar tarafında, müstakbel harekâta intizaren kat'iyen tedafîi vasfını muhafaza etmektedir. Umumî kanaat şudur ki; Alman kumandanlığı bugün, emir verilirse, büyük taarruza girişebilecek kuvvetlere malik bulunmaktadırlar.

Fransızların bir mukabelesi

Rhin cephesinde Almanların hoparlörle gösterdikleri ruhi taarruz dün layık olduğu cevabı almıştır. Fransız rasatçıları bir kamyon içinde götürülen hoparlörün yerini keşfetmişler ve derhal mitralyöz ateşi açmışlardır. Hoparlör hemen susmuştur.

Sadâbad paktı devletleri konferansı

Paris 25 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sadâbad paktı devletlerinin yakında bir konferans aktedecekleri hakkındaki haberler Pariste alâka ile karşılanmıştır. Son İngiliz - Fransız - Türk anlaşmalarının bu içtimala her halde alâkasız olmayacağı zannedilmektedir.

Konferans ya Bağdadda, yahud da Ankara'da toplanacaktır.

Yeni Bulgar hükümetinin beyannamesi

Sofya 25 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor: Nazırlar meclisi, dün akşam hükümetin beyannamesini tasvib etmiştir.

Bu beyannamede ezümle şöyle denmektedir:

Harici siyaset bahsinde hükümet, son seneler zarfında takip edilen dahil ve harici sulh siyasetine, inhıraf etmeksizin, devam edilecektir. Tamamile sulhperver olan ve dostane münasebetler inkişaf ettirmek arzusu ile mütehalli bulunan hükümet, Bulgaristanın bu memleketlerle münasebetlerindeki itimadı takviyeye ve tarsine gayret edecektir. Bulgar milletinin niyetlerine tekabül eden bitaraflik siyasetini takibe kat'iyen surette azmetmiş bulunan hükümet, şimdiki kadar olduğu gibi, büyük devletlerle ve diğer memleketlerle iyi ve dostane münasebetler idame edilecektir.

Hükümet beyannamesi şöyle nihayet bulunmaktadır:

Karşısında bulunduğumuz fevkalâde hâdiseler ve bu hâdiselerin yarattığı endişeler sebebiyle, hükümet kraldan, me'usan meclisini feshetmek ve halkın arzusunun yeniden yokluyarak bu arzunun serbestçe ifadesine imkân vermek üzere yeni intihabat tarihini tesbit etmek hakkındaki me'ruûi hakkını kullanmasını rica eder vermiştir.

Yeni intihabat

Sofya 25 (A.A.) — Kral, yeni me'busan intihabatının 24 Kânunuevvel ve 14, 21 ve 24 Kânunusani 1940 da yapılması hakkındaki emirnameyi imzalamıştır.

Türk - İngiliz, Fransız muahedesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Kudüs 25 (A.A.) — Türk - Fransız - İngiliz anlaşması, Filistin ve Maveraiy Erdön'ün iktisadi hayatında, şayanı memnuniyet tesirler göstermeğe başlamıştır. Şimdiden, manidar emareler görülmektedir. Ezümle deniz nakliyatı sigorta primi tenzil edilmiş ve ticarî muamelelerde tam itimad tekrar teassüs etmişdir. Arab ve yahudi matbuatı, Türk diplomasisini müttefiklik takdirle yâd ediyorlar.

Bir Balkan devletleri konferansı mı?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Gaye, bu konferansta temsil edilen memleketlerin bitaraflığını teyid ve harbin, halihazırdaki muhariblere münhasır kalacağı ümidini beyan ve ifade etmektedir.

Muhabir, İtalyanın Balkanlardaki vaziyetinin son derece kuvvetlendiğini, çünkü İtalyanın, Balkanlardaki Alman tehlikesine karşı mukabil ağırlık teşkil eden bitaraf bir devlet telâkîi edildiğini ilâve etmektedir. İtalyanın, Sovyet müdahalesi neticesinde bozulan kuvvetler müvazenesini tekrar tesis edeceği de ümid olunmaktadır.

Söylendiğine göre, Bulgaristanı, Macaristanı, Romanyayı ve Yugoslavyayı ihtiva edecek olan barışçı bir blok kurmak suretiyle yeni bir küçük antant teşkil imkânı derpiş edilmekte ve bu blokun İtalya tarafından müzaheret görmesi, Türkiye ile Yunanistan'da dahil olabilecekeri mevzuubahs edilmektedir.

Bir İtalyan gazetesi ne diyor?

Roma 25 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesinde Gayda, Türk paktının bir barış aleti olduğundan şüphe ediyor ve paktın esasında İngiliz - Fransız çember siyasetine dayandığı ve İtalyanın Karadenizde yayılmasına mâni olmayı istihdaf eylediğini hatırlatarak, Türkiye'nin bu muahedeye rağmen Balkan antantında kalmasının Balkan sistemi için yeni bir mesele ortaya çıkardığını bildiriyor.

Gazete, Arnavudlukla İtalyanın birleşmesi üzerine İtalyan siyasetinin Balkanların göbeğine kadar yayıldığını kaydederek «Esas nokta buradadır» diyor.

Bazı gazeteler vâkıaları dumanlı resimler ve sairane aşk hikâyeleri içinde perdelemeye çalışıyorlar, fakat İtalya serendadiara kulak asmamakla, bilâkis hâdiselerin seyrini çok ra'idekkik bir gözle takibe devam etmek istemektedir.

Avam Kamarasında ortaya atılan yeni bir mesele

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mize karşı Alman tayyareleri tarafından yapılan taarruzlar tamamen akim kalmıştır. Denizaltıların da, Umumî Harb nisbetle, nihai bir ve kat'î bir silâh olmadığı sabit olmuş ve buna mukabil Alman denizaltılarının verdiği ziyat nisbetsiz bir derecede büyük olmuştur. Şimdiki kadar batan ticaret gemilerinin yekünü bütün tonilatamızın yüzde birinden daha azdır.

Hedefler
E. Eden bundan sonra harb ve sulh hedeflerinden bahsederek demiştir ki:

Milletler arasında iyi niyet prensipleri için dövüşüyoruz. İyi niyet olmadıkça barış olamaz. Kuvvetini vâdeleri tutmaktan ve kuvvete şeref vermekten alan sisteme nihayet verinceye kadar dövüş devam etmeğe azmetmiş bulunuyoruz. Bu defa yalnız harbi değil, harb sonrası da kazanmalıyız ki, bu ikinci zafer belki de en çetini olacaktır.

Türkiyenin teşkil ettiği örnek
Eden müteakiben bitarafa işaret ederek şöyle demiştir:

Şuna inanıyor ve şunu biliyoruz ki, bugünkü harbe doğrudan doğruya iştirak etmiyen ve fakat bu harbin neticelerinden ziyadesiz müteasir olacakları için ve neticeyi endişe ile beklemekte bulunan diğer birçok milletlerin hürriyeti bizim bir millet halinde mevcudiyetimize bağlı bulunmaktadır.

Türkiyenin yaptığı hareketin hakiki manası da bunda mündemiçtir: Türkiyenin teşkil ettiği örnek, stratejik ehemmiyetinden çok üstündür. Türkiye milletleri arasında iyi niyet prensipleri lehinde vaziyet almıştır. Türkiye'nin politikası bütün harb sonrası devresinde istikrarlı ve metin bir politika olarak tebarüz etmiş ve bir muahedeye tadilini istediği zaman bunu yapmak için kuvvete müvazaaat suretiyle değil, mutlaka müzakere yolu ile hareket etmiştir. Bu öyle bir politikadır ki, erdiği kemal noktası 1936 da Montreux'de müzakere ve imza edilen anlaşma olmuştur.

Halifaksın nutku
Londra 25 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Lord Halifaks, hükümetin en nazif taraftarlarını ihtiva eden 1932 komitesine mensub 300 parlamento ve Avam Kamarası azası önünde bir nutuk söylemiştir.

Lord Halifaks ezümle birkaç aydanberi vaziyetteki değişiklik hakkında mütealeasını bildirmiş ve bilhassa Türkiye ile yapılan muahedenin ehemmiyetini ve vaziyet üzerinde istikrar teminine matuf olan tesir ve nüfuzunu kaydedilmiştir.

Lord Halifaks, hükümetin en nazif taraftarlarını ihtiva eden 1932 komitesine mensub 300 parlamento ve Avam Kamarası azası önünde bir nutuk söylemiştir.

Lord Halifaks ezümle birkaç aydanberi vaziyetteki değişiklik hakkında mütealeasını bildirmiş ve bilhassa Türkiye ile yapılan muahedenin ehemmiyetini ve vaziyet üzerinde istikrar teminine matuf olan tesir ve nüfuzunu kaydedilmiştir.

Halifaks italyan sefirine ziyafet verdi

Londra 25 (A.A.) — Lord Halifaks, İtalyanın yeni Londra büyükelçisi Bastianinin sefirine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette ezümle Çemberlayın ve hariciye müsteşarı Butler de hazır bulunmuştur.

Finlandiyada Bedbinlik

Amsterdam 25 (A.A.) — Telegraph gazetesinin Finlandiyadaki muhabirinden:

Dün Helsinki'de siyasi hava pek ağır idi. Geçenlerdeki nikbinliğin yerine derin bir bedbinlik kalmıştı. Moskovanın Finlandiya heyetininin kabulüne cesaret edemeyeceği bir takım taleplerde bulunmuş olduğu aşikârdır.

Helsinki'de büyük bir askerî faaliyet hüküm sürmektedir. Efrad silâh altına davet edilmekte ve sığınaklar inşa olunmaktadır.

İngiliz tayyareleri Alman toprakları üzerinde uçtular

Londra 25 (A.A.) — Hava işleri nezareti, Kraliyet hava kuvvetleri tayyarelerinin son 27 saat içinde Berlin, Magdebourg ve Hamburg üzerinde gece istikşaf uçuşları yapmış oldukları haber vermektedir.

Hamburgda

Londra 25 (A.A.) — Hamburg radyosu, dün gece Von Ribbentrop'un nutkunu neşrederken neşriyatını kesmiştir. Bu inkitea İngilizlerin yapmış oldukları bir hava cevellanının sebebiyet vermiş olduğu tahmin edilmektedir.

Amerikan vapurunu yakalayan Emden kruvazörü imiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

asına benzer hâdiselerin zuhuruna mâni olacak bahri takyidatı ihtiva ettiğini âyan hatırlatmıştır.

Hariciye Encümeni âzasından B. Hennings demiştir ki:

Geminin müsadereci hiç şüphesiz, mecliste, ambargoya birkaç rey kaybettirmişdir.

City of Flint'i müsadere eden Alman kruvazörü, Emden idi.

Vapur geri verilecek mi?

Londra 25 (A.A.) — Daily Telegraph'ın Vaşington muhabiri bildiriyor:

Amerikanın City of Flint vapurunun Sovyetler tarafından mevkuftutulması, bu tevkif hâdisesinin hukukî cepheleri üzerinde derin bir münakaşa açmıştır. Burada izhar edilen ümidlere göre, bu hadise, Sovyetlerin umumî hattı hareketini aydınlatmağa yarayacaktır.

Amerikan amirallik dairesinin hukuk müşaviri Silax Akstell, beyanatta bulunmuştur: Sovyetler Birliği, açtıkları Almanya yanında yer almak istemez ise, vapuru muhakkak surette geri vermelidir.

Nevyork 25 (A.A.) — Amerikan City of Flint vapurunun bir Alman kruvazörü tarafından tevkifi ve bitaraf limanda mevkuftutulması Amerika matbuatında şiddetli neşriyata yol açmıştır. Gazeteler, bitaraf gemilere İngiliz ve Alman bahriyesi tarafından yapılan muamele arasındaki farkı tebarüz ettiriyorlar.

Nevyork Times gazetesi diyor ki: Amerika, muharibelerin kaçakçılık yapan bitaraf gemileri tevkif etmeleri hakkına itiraz etmiyor. Fakat Alman kruvazörünün bir bitaraf gemiye mevkuftutulması için bitaraf ad ve itibar edilen diğer bir bitaraf limana götürülmesine muarızdır.

Herald Tribune de şöyle yazıyor:

Bu hâdiseler siyasi bir dinamit taşıyor. Fakat bunu soğukkanlılıkla tetkik etmek lâzımdır. **Alman bahriyelileri serbest bıraktı**

Nevyork 25 (Hususî) — Ünited Press bildiriyor:

Hâlen Sovyetlerin Murmansk limanında bulunan «City of Flint» in Amerikan mürettebatı hakkında malûmat almak üzere yapılan bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

Murmansk'daki Sovyet makamları, Moskova merkezine bağ olduklarını ileri sürerek, müsadere edilen geminin mürettebatı hakkında Vaşington hükümeti tarafından sorulan suallere cevap vermektен imtina etmişlerdir.

Gemiyi müsadere edecek Murmansk limanına götürmüş olan 18 Alman bahriyelisi, bugün serbest bırakılmışlardır.

Geminin Amerikan mürettebatı 41 kişidir. Bu münasebetle hâlen İngilizler tarafından müsadere edilmiş bulunan bitaraf ve muharib gemilerinin 586 adedi olduğu tesbit edilmiştir.

Sovyet ziraat sergisi

Moskova 25 (A.A.) — 1939 Sovyetler Birliği ziraat sergisi bugün kapanmıştır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Roma radyosundan yükselen nahoş ses

Yazan: Selim Ragıp Emec

Bir hayli zamandanberi hâdisat karışısında âfâki bir sükût takib eden İtalyan matbuatının son günlerde bu sükûtu bozulmak istidadını gösteriyor. Bunu bize haber veren Roma radyosunun evvelki akşam yaptığı fransızca neşriyat ve bu arada bazı İtalyan gazetelerinden okuduğu hülâsalar dır. Bu hülâsalar arasında bilhassa dikkatimizi celbetmesi lâzım gelen şey Giornale d'Italia'nın bir bendidir. Şayed Roma spike-ri yaptığı hülâsada yanılmadı ise ve şayed mesafeleri aşarak esir dalgaları arasından bizlere kadar gelen kelime ve fikirler, fezanın boşluğu içinde anlaşılmasın bir mana tağyirine uğramadı iseler, bu bend çok manalıdır ve yalnız manalı değil, bir hayli de küstah ve tahrikâmezdir.

Roma radyosu spikerine göre Giornale d'Italia, İtalyanın Balkanlardaki mühim menfaatlerinden bahsetmektedir.

İtalyan gazetesi bu menfaatlerin büyük olduklarını musırdır. Türkiye ise Balkanlarda faal bir politika takip etmektedir. Bu da İtalyanın işine gelmemektedir. Binaenaleyh, Türkiye, cihan coğrafyasında işgal ettiği mevkiile mütenasib işler yapmalı ondan ötesine karışmamalıdır.

İtalyan gazetesinin bu ihtara niçin lüzum gördüğünü uzun boylu tahliil etme ve sebeb aramaya lüzum yoktur. Bu sebeb aşikârdır. Türkiye devleti, dünya hâdisatının aldığı cereyan karşısında ve sîrf müdafaausını terzine matuf bazı siyasi ve askerî tedbirler almıyamecbur kalmış ve bu tedbirler, bir taraftan İngiltere ile Türkiye, diğer taraftan da Fransa ile gene Türkiye arasında birer mukavele şekli ve mahiyetinde imza edilmişlerdir. Bu asabiyetin ve binnetice bu neşriyatın sebebi sadece bu anlaşmalardan başka bir şey olmadığını kaydetmiye lüzum yoktur. Şu vaziyete göre Giornale d'Italia'ya karşı şöyle neblecek şey şudur:

Balkanlar, Balkanlılardır. Oraya uzanan her yabancî el, her zaman haklı bir aksülamel uyandırır. Nitekim Balkan yarımadasında Arnavudluk sahiplerine İtalyan kuvvetlerinin çıkmasıdır ki bu muntakada derin bir tesir uyandırmış ve tecevüz mefhumuna karşı malûm reaksiyonlar hâsıl olmuştur. Zarlar atılıp köprüler kesildikten sonra Giornale d'Italia ve onun gibi gazetelerin neşriyatına karşı yapılacak şey omuz silmekten ibaret kahr. Laf ebelleği devri geçmiş, hâdiseler yürümektedir.

Selim Ragıp Emec

Batırılan bir İngiliz Vapurunda 33 kişi boğuldu

Londra 25 (A.A.) — İngiliz bandıralı Yorkshire vapurunun, bir Alman tahletbahiri tarafından torpillerin neticesinde kaybolanlar meyamında, yedi kadın, dördü aynı aileden olmak üzere on çocuk, donanmaya ve hava kuvvetlerine mensub müteaddid sübay ve efrad vardır. Geminin sahipleri olan Bilebi bira-derler bir liste neşretmişlerdir. Bu listede, kaybolanların miktarı 33 olarak gösterilmektedir.

Selim Ragıp Emec

Batırılan bir İngiliz Vapurunda 33 kişi boğuldu

Londra 25 (A.A.) — İngiliz bandıralı Yorkshire vapurunun, bir Alman tahletbahiri tarafından torpillerin neticesinde kaybolanlar meyamında, yedi kadın, dördü aynı aileden olmak üzere on çocuk, donanmaya ve hava kuvvetlerine mensub müteaddid sübay ve efrad vardır. Geminin sahipleri olan Bilebi bira-derler bir liste neşretmişlerdir. Bu listede, kaybolanların miktarı 33 olarak gösterilmektedir.

Bir vapur daha batırıldı

Cebelüttarik 25 (A.A.) — İngiliz Tafna vapuru bir Alman denizaltısı tarafından Cebelüttarıktan 80 mil kadar uzakta batırılmıştır.

Ruzvelt bugün bir nutuk söyleyecek

Vaşington 25 (A.A.) — Resmî bir kaynak haber verildiğine göre, Cumhurbaşkanı Ruzvelt, gelecek Perşembe günü radyo ile neşredilmek üzere bir nutuk söyleyecektir.

Gene tahta perdeler

Karierimin belki hatırlarında kalmıştır. Bir yıl evvel gene bu sütunda millî bayramlar için yapılan zafer takırlarında bahsetmiş ve böyle bir yıl pedavra tahatlarını dikip iğreti defne dalları ile süslenen takırların Türk inkılabına yakınlığını söylemişim.

Bu fikre ilâve ettiğim mütalea da şu idi: — Böyle her yıl şehrin ötesinde berisinde kaldırımları söküp tahta direkler dikicek ve üzerlerini iğreti halılar, çalılarla süsleyecek yerde büyük meydanlarımızın birinde Türk işçisi, Türk mimarı elle ve memlekette çıkan Erdek, Tuzhal, Ekişehir somaki ve granit taşlarından, Türk stilinde bir abide yapmalı ve merasime iştirak eden askerlerimizi, izcilerimizi bunun altından geçirmeliyiz. Böyle bir (takı-zafer) Parisin meşhur Arc de triomphe'ü şeklinde olabilir. Sonradan muhtelif millî hareketlerin eseri olarak bu takin bedenine motifler de konabilir. Böyle millî bir tak herhalde Taksim abidesinden daha kıymetli olabilir. Ve biz böyle bir zafer takı yapmayı hak etmişizdir. Bükreşte, Peştede bu şekilde takırlar yapılmıştır. Millî bayramlarda kerestecilere muhtaç olmadık ve kaldırımları sökmekten geçid resmi yapmama mümkündür. Türk inkılabı çok sağlam, metin bir inkılabdır. Bu inkılabın bayramını eski göbebe ve çadır devrinin iğreti tahta perdelerini hatırlatan çerden, çöpten abidelerle yâdetmek hürmetsizlik olur. Bu çirkin iftihadı bırakmak ta bele-diyelerimizin vazifesidir.

Bir yıl geçti. Yarın Türk inkılabı on altıncı yılını idrak ediyor. Fakat gördüğümüz manzara gene aynıdır. Gene kaldırımlar sökülüp kazıklar dikkliyor ve gene tahta perdeler kurulup çalı çurpu ile tezyinat yapılıyor.

Temennî edelim ki bu satırları gelecek yıl tekrar yazmak fırsatı tutmasın.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Galib Efgani davası devam ediyor

Hakkında yapılan yeni ihbarla, muhtelif vak'aların kahramanı haline giren Galib Efgani'nin muhakemesine, 8 inci asliye ceza mahkemesinde dün devam edilmektedir.

Dünkü celsede suçlu tarafından dolandırıldığı iddia edilen Perapalası oteli sahibi Misbah dinlenilerek ezcümle, sunları söylemiştir:

— 4 ay evvel, bir sabah garsonlar bir müşteri geldiğini, haber verdiler. Bu gelen, Galib Efgani idi. Kendisiyle konuş-tuk, otelimde 20 gün kalacağını söyledi. Tokatlıyandaki hesabını temizlemek için de para istedi. Pasaportunun arkasında 1000 İngiliz liralık deklarasyonu olduğuna dair, polis kaydı vardı. Ayrıca, cebinden bir zarf çıkarıp gösterdi. Bu zarf üzerinde de, Yemen hükümetinin mühürü bulunuyordu. Yemen Krallığının muteme-di ve Seyfülislamın da dostuyum, dedi. İstedikçe 650 lirayı verdim. Yanındaki Meksikalı kadınlar için de, babaları Yemen hükümetinin Paris mümessilidir, demişti.

Davacı bunu müteakib malum vak'aları naklettikten sonra, paranın Mısırda ödenmesine dair aralarında bir anlaşma olduğunu söylemiş ve:

— Nihayet, parayı vermeyince kaymakamlığa müracaat ettim, demiştir.

Misbahı takiben mahkeme Beyoğlu na hiye müdürü Feyzi Güllümsür ile. Emniyet 2 nci şube başkomiseri Eşrefi şahid olarak dinlemiştir.

Nahiye Müdürü, Galib Efgani tarafından Perapalası oteli aleyhinde Beyoğlu kaymakamlığına yapılan şikâyeti, komiser Eşref de tahkikat hakkında, izahat vermişlerdir.

Bilâhare, suçlu tarafından Seyfülislam çekilen İngilizce telgrafın tercümesi okunmuş, bundan Galib Efgani'nin Aden bankası vasıtasıyla 850 İngiliz lirasının namına gönderilmesini istediği anlaşılmıştır.

Muhakeme, mütalea için talik edilmiştir.

Ticaret İşleri:

Ticaret Odaları kongresi tehir edildi

Evvelce bu ayın 23 ünde Ankarada Ticaret odaları kongresinin açılması kararlaştırılmış ve murahhaslar seçilmişti.

Birçokları mühim vazifelerde bulunan muahhasların son hâdiseler dolayısıyla vazifelerinden ayrılmalarının muvafık görülmesi ve normal ticaret şartlarının bozulması fiat tereffüleri ve mübadele güçlüklerinin ortaya çıkması ve bunların Ticaret Vekâleti ve odalar teşkilâtını yakından alakadar etmekte bulunması kongrenin tehirine sebep olmuştur.

Diğer taraftan ticaret odaları kongresile şahsen alakadar bulunan Ticaret Vekilinin rahatsızlığının devamı da kongrenin tehirinde amil olmuştur.

Kongre gayri muayyen bir zamana tehir edilmiştir.

Gümrüklerden çıkarılan itaâlât emtiası

31 Ağustos tarihinden evvel gelip tebedelleri Merkez Bankasına yatırılmamış olduğu için gümrüklerden çıkarılmayan Alman emtiasının ithaline müsaade edildiğini yazmıştık. Bu müsaade üzerine alakadar itaâlâtçılar pamuklu ve yünü mensucat, mer-serize, yün ve pamuk iplikleri, trikotaj makineleri iğneleri, işlenmiş deri, kimyevi maddeler, hurdatav eşyası, elektrik malzemesi, çuval kanavçe, perçin çivileri, çubuk halinde piring, çemberlik demir ve toz halinde bronzdan ibaret olan bu eşyayı gümrüklerden çıkarmışlardır. Bu emtiaların ithalât emtiasındaki bazı darlıkları ilzaleye mühim tesirleri olacağı anlaşılmaktadır.

Yeni "Şehir," gazinosunda balo

Cümhuriyet bayramı münasebetiyle 29 Birinciteşrin Pazar günü akşamı vali Lütfi Kırdar tarafından Taksim bahçesinde yeni Şehir gazinosunda bir balo tertip edilmiştir. Baloya askerî ve mülki rical ve şehrimizin tanınmış birçok adeleri ve matbuat erkânı vali Lütfi Kırdar ve eşi tarafından davet edilmişlerdir.

Bir tramvayla bir kamyon çarpıştı

Dün Ortaköyde bir tramvayla kamyon çarpışmış, bir kişi yaralanmıştır.

Ortaköy - Aksaray hattına işleyen ve vatvan İbrahim'in idaresindeki 217 sayılı tramvay, Muallim Naci caddesinde geçerken Muzaffer Gül adında bir şoförün kullandığı 3560 numaralı kamyonu çarpmıştır.

Bu müsademede tramvayın camları kırılmış ve bu arada Ortaköyde oturan Raşel adında bir kadın kırılan cam parçalarının batmasıyla gözünden yaralanmıştır.

Yaralı kadın tedavi altına alınmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Kardeş katilinin muhakemesi neticelendi

Pendiğin Yayalar köyünde, namus yüzünden, işlenen bir cinayetin muhakemesi, 1 inci Ağırceza mahkemesinde dün neticelenmiştir. Hâdis, şöyle olmuştur:

Suçlu İbrahim'in kardeşi Zekeriya bir gün tarlada biraderinin karısı Fahriye'nin önüne çıkarak, cebren ırzına geçmiştir. Perisan bir halde evine dönen kadın, vak'adan kocası İbrahimi haberdar etmiş, deliye dönen İbrahim doğruca köye giderek, kardeşini tabancayla öldürmüştür.

Ağırceza mahkemesi hâdisedeki ağır tahrirleri nazara alarak, katil İbrahimi ceza kanununun 449 uncu maddesine göre 7 sene müddetle ağır hapse mahkûm etmiştir.

Vapur siparişi münakasasına 12 İngiliz firması iştirak etti

İngiltereye sipariş mukarrer 11 vapurun ihalesi için açılmış olan münakasa, görülen lüzum üzerine 15 gün tehir edilmiştir.

Bu müddet bu ay sonunda bitmektedir. Şimdiye kadar münakasaya İngilterenin en tanınmış firmalarından 12 firma iştirak etmiştir. Bu firmaların teklif mektupları Londra sefarethanemize verilmiştir.

Bu teklifler önümüzdeki ayın ilk haftasında Denizyollarına gönderilmiş bulunacaktır. Bundan sonra burada mütehasıslardan teşekkül edecek bir komisyon marifetle bütün gelen teklifler birer birer teklif olunacak, bunlardan en müsaid olan teklif derhal kabul edilerek ihalesi yapılacaktır.

İhalede bilhassa vapurların en kısa bir zamanda bitirilmesi şart koşulacaktır. Öğrenildiğine göre, İngiltere hükümeti harb devam ettiği takdirde bile siparişlerini kabul ederek vapurlarımızı inşa ettirecektir.

Berlin - İstanbul hava seferlerine ay başında başlanacak

Alman Luft - Hanza hava nakliyat şirketinin müdür muavini Eduard Korte, dün şehrimize gelmiştir.

Umum müdür muavini dün Yeşilköy tayyare meydanına gitmiş, orada bazı tekkikata bulunmuş, alakadarlara bazı talimat ve izahat vermiştir.

Bu izahata göre; bir mâni çıkmadığı takdirde bu ay başından itibaren Berlin - İstanbul hava seferlerine başlanacaktır.

Bu seferler haftada üç kere yapılacaktır. İlk tayyare İkinciteşrinin birinci günü Yeşilköy tayyare meydanına inecek, bu tayyare ile idarenin makinistleri de gelecektir.

Tayyare giderken ve gelirken yolda Sofya, Belgrad, Budapeşte ve Viyanaya uğrayacaklardır.

Kültür İşleri:

Edebiyat fakültesinde sınıf usulü kaldırılıyor

Üniversite Edebiyat Fakültesi profesörler meclisinin, Fakülte için yeni bir tedris talimatnamesi hazırlamak üzere, bir müddet tenberi yapmakta olduğu toplantılar dün neticelenmiştir. Profesörler meclisi yeni talimatname üzerindeki çalışmalarını bitirmiş, ve talimatname dün Maarif Vekâletine gönderilmiştir. Yeni talimatname ile Fakültede şimdiye kadar tatbik olunan sınıf usulü kaldırılmakta ve yerine sertifika usulü konmaktadır. Bu suretle Edebiyat Fakültesine devam edecek talebelerden bir kısmı serbest devam suretile sırf bir ilim adamı olarak yetişebilecek, muntazam devam edenler ise edebiyat muallimi olabileceklerdir.

Okullarda iftihar levhaları

Maarif Vekâleti, orta okul ve liselerde talebeleri çalışmak ve iyi hareketlere teşvik etmek maksadıyla bu seneden itibaren yeni bir usul ihdas etmiştir. Bu usulün esasını okullarda iftihar levhaları yapılması teşkil etmektedir.

Yeni usule göre her ders yılı içinde üç kanaat devresinin her birinin sonunda mekteb idaresi her sınıf mualliminden o sınıfın en çalışkan ve ahlâklı beş talebinin ismini isteyecek ve disiplin kurulu bunların içinden her sınıf için iki kişi seçecektir. Bu suretle her sınıftan seçilen iki talebinin ismi iftihar levhasına yazılacaktır. Bütün ders senesi içinde listede isimlerini muhafaza edenler, ders yılı sonunda mekteb müdürü tarafından bütün talebe arkadaşları önünde mükâfatlandırılacaktır.

Mekteplerini bitirinceye kadar iftihar levhasında yerlerini muhafaza eden talebinin isimleri Maarif Vekâletine bildirilecek, bunlara Vekâlet kıymetli hediyeler verecektir.

Mühim evrak imha eden bir mübaşir tevkif edildi

Asliye 9 uncu hukuk mahkemesi mübaşiri Rüşti Suğmez, dün evrak imhası ve zimmet suçundan müddetumumiliğe teslim edilmiştir.

Rüşti, hakkındaki iddiaya nazaran 5 bin lira kıymetinde bir borç senedini imha etmiş ve birçok kaydiye parasını da zimmetine geçirmiştir.

Müddetumumilik, suçlu Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartılmıştır. Hâkim, yapılan sorgusunda vak'ayı inkâr etmesine rağmen, suçlu mübaşiri tevkif etmiştir.

Deniz İşleri:

270 amele liman işletme müdürlüğünden iş istedi

Dün sabah Galatada liman işletmesinin bulunduğu Merkez Rahım hanının önüne liman işletmesi tahmil tahliye amelesinden 270 kişilik bir grup toplanmış, işsiz kaldıklarını iddia ederek liman işletme müdürlüğüne müracaat etmişlerdir.

Liman işletme direktörlüğü, derhal amele müessillerini kabul etmiş ve derdlerini dinliyerek çalışabilecek vaziyette bulunanlara iş verilmesi hususunda fabrikalara keyfiyeti bildirme karar vermiştir.

Çanakkaledeki deniz kazası raporu adiyeye verildi

Birkaç gün evvel Çanakkale boğazı med-halinde Lizeya adlı bir İtalyan balıkçı gemisinin Amasya adındaki bir motöre çarp-tığını yazmıştık.

Bu müsademede Amasya motörünün baş tarafı parçalanmış olduğundan, motör sahibi derhal muntaka liman rıyasetine müracaat etmiş, balıkçı gemisinden davacı olduğunu söylemiş ve tazminat istemiştir.

Bunun üzerine balıkçı gemisi durdurulmuş ve lazım gelen tahkikata girişilmiştir.

Gerek motör sahibi, gerekse balıkçı gemisinin kaptanı dün limanımıza gelmişlerdir. Her iki taraf ta birbirlerinden tazminat istediğinden, muntaka liman reisliği bu hususa aid tahkikat raporunu adiyeye vermiştir.

Poliste:

Bir köylü arkadaşını demirle başından yaraladı

Sarıyere tâbi Kanaya köyünden Yahya ile aynı köyden İbrahim arasında bir alacak meselesinden çıkan kavga sonunda İbrahim büyük bir demir parçasıyla Yahyanın başına vurmak suretile tehlikeli surette yaralanmıştır.

Yaralı ifade veremeyecek bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır. Yaralama hâdisesi etrafında jandarma tahkikata devam etmektedir.

Basın Kurumunun kongresi

İstanbul Basın Kurumu Reisliğinden: Basın Kurumu senelik kongresinin ikinci toplantısı bugün saat 14 de Kurumun Beyoğ-lunda İstiklâl caddesindeki merkezinde yapılacaktır. Muhterem azamızın gelmelerini rica ederiz.

Hâdiseler Karşısında

Arzularında haklıdırlar, fakat..

D ünkü gazetelerden birinin «Kari mektupları» sütununda şu serlevhayı okudum:

«Vapur salonlarının bir kısmı sigara içimyenlere tahsis edilmelidir.»

Sigara içimyenler, sigara içimyenlerin du-manlarından rahatsız oluyorlardı. A - dedleri; bir, iki, beş, on... Her ne kadar olursa olsun böyle bir arzu göstermeleri gayet tabiidir. Fakat arzularının yerine getirilmesi acaba mümkün olabilir mi? Bizim vapurlarda bölme minelezel mevcuttur. Bir zamanlar kadınlarla erkeklerin yeri birbirinden ayrılmıştı. Kadınlar horozdan kaçmak âdetini terket-tikleri zaman bölmelerin kalkacağını zan etmiştik. fakat bölmeler gene kaldırıl-madı. Hattâ ufak bir tadilatla daha esaslı bir şekle konuldu. Eski vapurlardaki kadınlar bölmesi, yeni vapurlarda lüks mevki oldu. Lüks oturmak hevesinde olanlar beş kuruş mukabilinde bölmeye geçebiliyorlar. Şimdi bir de sigara içimyenler için bir bölme yapılacak olursa bölmelerin sayısı üçe çıkacak:

— Sigara içiyorsunuz, burada oturma-zmazsınız.

İhtarları yüzünden vukua gelecek kavgaları bir yana bırakalım. Bölme sayısı - nin artması daha başka bölmeler ihda - sına da yol açmıyacak mı? Meselâ ben

vapurlarda yüksek sesle konuşanlara si-nirlenirim. Vapurlarda yüksek sesle ko-nuşanlar için ayrı bir kısım ayrılmalıdır ki yüksek sesle konuşmak âdeti olma-yanların kafaları dinç olabilsin.

Ben bu yolda haklı bir talebe bulu-nabilirim. Haklı talebim is'af edilecek ol-lursa vapur salonları bir kere daha bölü-necektir. Fakat iş bu kadarla kalmaz ki; vapur yolcularının arasında mevcut kuvvetli ekseriyetlerden biri de vapur-da sevgililerle yanyana oturanlardır. Bunlar da kendilerine bir kısım ayrılmamasını istemezler mi? Salona bir bölme daha ilâve ediliyor demek.

Velhasıl haklı arzular tevali ettikçe bölme adedleri de artmakta devam eder. Sarmısak yiyecek için ayrı bölme, a - ğızları ıçki kokanlar için ayrı bölme, e - sans sürünmüşler için ayrı bölme... Gü-nün birinde bölmeler o kadar çoğalmış olur ki, vapur salonları mürettiblerin hu-rufat kasalarına döner.

Fakat gene arzuların, şikâyetlerin ar - dı arkası kesilmez.

Bugüne kadar sigara dumanına katlan-mış olanlar, bugünden sonra da gene ka-bulanıversinler de vapurlar, vapurdan baş-ka bir şeye benzemesin!

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Kasadar maymun

Sam isimdeki bu şempanze Si - yamda bir mağaza da kasadarlık ya - par. Paraları ga - yet iyi tanımakta - dır. Madeni para - ların kalp olup olmadıklarını anlamak için aldığı madeni paraları bir kere di - şine dokundurmadan kasaya koymaz.

Nezleye karşı soğan

Bazı yaşlı ka - dınlar, nezleye kar - şı en iyi ilâç ola - rak soğan yemeyi tavsiye ederler. Belki bu tavsiyele - rinde haklıdırlar. Çünkü soğandan ilâç çıkarıldığı vaki - dir.

En büyük yumurta

Yumurta yu - murthyan hayvan lar pek çoktur. Ba - zıları küçük, bazı - ları büyük yumur - ta yumurthyan hayvan Madagas - kar'da tesadif edilen Aepironis ismi ve - rilen hayvandır. Nesli inkıraz bulmak ü - zeredir.

Meşhur mizahçının yazı makinesi

Amerikalı meş - hur mizahçı Mark Twain yazıların makine ile yaz - dı. Mark Twain'in yazı makinesi çok eski modeldir. Hiçbir vakit bu makine - yi değiştirmek istemez. Eski makinesini, yeni model makinelere tercih ettiğini söy - ler.

GÖNÜLİSLERİ

Bir genç kız hakkında imzasız mektubla Söylenen fena Şeylere inanmalı mı?

Bir erkek okuyucudan aldığım mektubu aynen kopye ediyorum:

«Tezcedğim, içinde bulunduğum vaziyeti sana anlatırsam, bana acaba ne yapmam lazım geldiğini söyleyebilir misin? Başma gelenleri baştan anlatayım.

Ben yirmi üç yaşındayım. Liseyi bitirdim. Bir bankada çalışıyorum. Maşam az değildir. Annem ve ablam vardır ama, onların bana muhtaç olma - dan geçinecekleri kadar bir gelirleri mevcuttur. Evlenmem için bir mâni yok. Bundan dört ay evvel yeni bir eve taşınmıştık, karşımdaki evde genç bir kız vardı, bu genç kız birkaç kere sokakta, ve bazan pencereden görü - yordum. Genç kız bihakkin güzeldi. Hoppa görünmüyordu, ailesinin vazı - yeti iyi idi. Ufak bir tahkikat ta yap - tım, ailesinin gayet namuslu bir aile olduğunu, ve kız hakkında en küçük bir dedikodu bile yapılmamış olduğunu öğrendim. Gençtim. Genç kızla bir ta - nışma vesilesi ihdas edebildim. Fa - kat bu yola gitmedim. Anneme kızı gördüğümü, beğendiğimi anlattım. O - nunla evlenmek istediğimi, gidip aile - sile görüşmesini söyledim. Annem on - ların evlerine gitti. Döndüğü gün o da kız çok beğenmiş olduğunu söyledi. Annem, ziyaret sebebinde de kapalı ola - rak hissettirmiş. Her şey yolunda gidi - yordu. Ben artık kararımı vermiştim. Bu genç kızla evlenecektim. Bir gece maale ziyaretlerine gideceğimizi ha - ber verdik, bizi beklediklerini söyle - mişler, annem, ablam, ben kalkıp ora -

ya gittik. Bu sefer genç kıza yakından daha fazla beğenmişim. Orta mekteb tahsili vardı. Bu kadar tahsili kâfi gö - rdüm. Güzeli konuşuyordu. Tavırları çok kibardı. Onlar da bize iadei ziya - rette bulundular velhasıl uzatmıyayım aileleriniz izdivacımız meselesinde anlaşılabilir. Yakında nişanımız yapıla - caktı.

Dün bir mektub alıyorum. Bu mek - tub altında ne adres ne de imza var. Yazı; bir erkek yazısına benziyor. Bu kimse bana müstakbel nişanım hakkında birçok şeyler söylüyor.

Bunların hiç birini buraya yazacak değilim, çünkü o kadar çirkin şeyler ki, tekrara dilim varmıyor. Bu vazı - yette ben ne yapayım?

Öğlum;

İmzasız mektub yazan insanlar ah - lâklı insanlar değildir. Bir kere bunu böyle bil. Sanıyen bu adam kim olabi - lir. senin dostun mu? Hiç zannetmiyo - rum. Dost insana bir şeyi açıkça söy - ler. Senin tanımadığın fakat insanlara iyilik etmekten haz duyan biri mi? Zannetmem.. böyle insan pek yoktur. Bence bu olsa olsa, belki senin nişan - lanacağın genç kıza gözlü olan biridir. Tek bu işi bozmak için bu mektubu yazmıştır.

Vaziyet hiç karışık değil, hattâ ehemmiyet verilmiye değmez. Sen beni dinlersen bu mektubdan nişanlan - cağın genç kıza bahsetme, yalnız bellî etmeden mektubda bahsedilen bazı kı - şımları yanında bir hikâye anlatır tar - zında açarsan hareketlerinden onun bu işlere ne kadar uzak olduğunu kendin de hissedeceksin. Bunu yap diye de söylemiyorum. Çünkü imzasız mektub yazanın bir müfteriden başka bir şey olacağını zannetmem.

TEYZE

Bu Akşam İPEK ve SARAY Sinemalarında birden

ALLAHIN CENNETİ

Senenin ilk TÜRK Filmi.

Biletler sabahtan satılmaktadır. Tel. SARAY - 41686 - İPEK : 44289

Total harp nedir, nasıl idare olunur ve nasıl neticelenir?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Bugün Avrupanın garbında, bir tarafta Almanya ve diğer tarafta İngiltere ve Fransa olmak üzere üç büyük devlet arasında, başlanmış bir harp var; fakat diğerlerine benzemiyen gayri-tabii bir harp. İki tarafta cepheler ve ordular mevcudu harbe hazır. Top ve tüfek de pathyor, fakat kat'i neticeli büyük muharebeler ve taarruzlar olduğu yoktur.

Eskiden harp bir kere başlayınca ya pılacak iş ordulara bırakılırdı ve bu suretle harp ordular arasında olur, biterdi. Onun için bu sefer de, siyasî gerginlikle başlayan askerî seferberlik ve tecemmüder sonra herkes, muharib devletlerin orduları arasında, kat'i neticeler verebilecek ve harbi süratle bitirecek büyük muharebeler olmasını bekliyordu.

Nitekim 1859 da Fransız İmparatoru üçüncü Napolyonun Sardunyalılarla birlikte Avusturyalılar aleyhine açtığı harp Solferino meydan muharebesinin ertesi günü bitmişti. Prusya - Avusturya arasında olan 1866 seferi Sadawa meydan savaşla neticelenmişti. Parisin teslimi 1870-71 Alman - Fransız harbine son vermişti.

1877-78 Osmanlı - Rus harbinde Anadolu'da Alacadağ ve Rumelide Şipka muharebeleri ve Rus ordusunun İstanbul üzerine yürüyerek Ayastafonosa girmesi Osmanlı devletini sulha mecbur etmişti. 1897 Türk - Yunan (Tesalya) seferi Dozmeke meydan muharebesiyle 1905 Rus - Japon harbi de karada Mukden ve denizde Cuşima savaşlarıyla nihayetlenmişti.

Yakın tarihin bütün bu muharebelerini bilenler ve Büyük Harbin ilk hareket devresini hatırlayanlar şimdi, garb cephesinde hüküm süren askerî ataletin mahasını anlayamıyorlar ve harbin ayrılmaz bir parçası olan büyük ve kat'i taarruzların vukuunu günbegün bekliyorlar. Bunlar olmayınca da hayretle soruyorlar: "Bu nasıl harp?"

Bu bir total harptir. Yalnız orduların basaracağı bir harp değil, muharib milletlerin nihai zafer için bütün maddî ve manevî vasıtalarla mücadeleye mecbur oldukları sürekli bir harptir. 1914 harbi gibi bir ordular harbi olarak başlamıştı. Fakat gittikçe bir milletler harbi vaziyetini alarak nihayet neticede bir total harp manzarasını göstermişti. Çünkü ordular, her türlü vasıta ve silâhlarla tahkim ve müdafaa edilmiş cepheler önünde, nihayet durmuş ve harp müzminleşmişti. Harbler hareket harbi halinden çıkarak müzminleşince bizzat harp dayanma harbi haline inkilâb ederler ve nihayet total harp mahiyetini alırlar.

1939 Eylül Lehistan harbi, müstahkem cephelerin yokluğu ve Alman baskımanlığından bazı feci Leh hatalarına inzi mam eden büyük sevk ve idare failiye dolayısıyla, hem pek kısa sürmüş ve hem de sonuna kadar hareket harbi vasfını muhafaza etmişti. Fakat garb cephesi büyük orduların serbestçe açılıp hareket etmelerine kâfi olmadıktan başka üstel her iki tarafca tahkim edilmiş ol-

Fransız askerleri garb cephesinde

duğu için orduların yapabilecekleri vazifeler, hiç olmazsa başlangıçta, fevkalâde tahdid edilmiştir. Onun için bu harp yalnız orduların başaracağı ve başkalarının harbi idare edebilecekleri bir harp mahiyetinden çıkmıştır.

Bu harpte askerî sevkülceysin yanında bir siyasî ve bir de iktisadî sevkülceys vardır. Ham madde harbi askerî harbin yanında yer almıştır. İşte buna total harp derler. Bu bir tümel (külli) harptir. Bunu, ancak, bütün millette ve millet in tam birliğine dayanmış kuvvetli hükümetler idare edebilirler.

Onun için Almanyada bugün Führeri yani devlet ve hükümet başkanını tek bir fırkanın ve disiplinli bir hükümetin başında total harbin idare mevkiinde görürüz. İngilterede harbi idare eden, tek bir adam ve tek bir asker yerine, imparatorluğun total harbe lazım olan bütün malî, iktisadî, siyasî, sınaî ve askerî enerji kaynaklarının nazırlarından mürekkep bir komite buluruz. Fransız Başvekili Daladye'nin millî müdafaa ve hariciye nezaretlerini ele alarak askerî sevkülceysle idare, sanayi ve politika sevkülceyslerini tek bir elden yürütmek istemesi total harbin sevk ve idaresini kolaylaştırmak içindir. İngilterede iktisad ve propaganda, Fransada abluka nezaretlerinin ihdası propaganda ve iktisad sevkülceysinin nasıl ayrılmaz unsurlar olduğunu göstermektedir.

Elhasıl total harp, harp sevkülceys san'atini pek genişletmiştir. Bugün askerî, iktisadî, malî ve siyasî sevkülceyslerden ve ikmal ve muvasale vasıtaları sevkülceyslerinden bahsölündüğü gibi harp

ve sulh stratejileri de bahis mevzuu olmaktadır. Kezalik diplomasi, propaganda ve ilkökü stratejileri de türemiştir. O suretle ki bugün harp meselelerini yalnız askerî bakımlardan tetkik ve idare etmek kâfi gelemez. Fakat harp meselesi şimdi ne kadar geniş ve ihatalı bir mevzu teşkil ederse etsin harbin hedefi her zaman olduğu gibi daima «arzularımızı hasma kabul ettirmek» den ibaret olarak kalmış ve öylece kalacaktır.

Ancak Umumi Harb hedefine bizi bugün vardiyecek vasıtalar eskisi gibi yalnız ordu ve yalnız askerî sevkülceys olmayıp bunlar hem çoklaşmış hem de genişleşmişlerdir. O suretle ki bir memleketin askerî kara, deniz ve hava kuvvetleri bu muhtelif vasıtaların artık yalnız pervanesini teşkil ederler ve bunların istimali, düşmanın yıprandığına hükmedildikten sonra, harbi müaid bir sona erdirmek için ancak en sonra bahis mevzuu olur.

H. E. Erkilet

Marmara ve Karadenizde fırtına b'ş'ladı

Dün Karadenizde ve Marmarada İstanbul muntaka liman reisiğine gelen haberlere göre; Marmarada cenubda, Karadenizde şimal istikametinde şiddetli fırtına başladı. Muntaka liman reisiği keyifliyetten dün bütün meraklıları haberdar etmiştir.

Vali yarın Ankaradan geliyor

İstanbul valî ve belediye reisi Lütfi Kırdarın Cuma günü Ankaradan şehrimize dönüşü muhtemeldir.

«Son Posta»nın tarihi tefrihası: 35

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

İstanbulda yemek narkı

On yedinci asır ortasında, yemek, bakır sahanlar, güveç toprağında yapılmış tabaklar içinde veriliirdi. Hoşaf cam kâselerle konurdu. Aşçı dükkânlarında, yemekler de tartı ile veriliirdi. İstanbul kadısı tarafından tanzim edilen nark defterlerine göre: Kasablarda koyun etinin okkası 9, siğir etinin okkası 4,5 akçeye idi. Aşçı dükkânlarında ise koyun yahnisinin okkası 18 akçeye, siğir yahnisinin okkası da 9 akçeye idi. Yüz dirhem piring plâvı, zerdesile beraber 90 dirhem şehriye plâvı, limon suyu ile beraber 200 dirhem piring çorbası birer akçeye idi, bazı yemekler sayı ile satılır: Meselâ ciğer kebabının kırk büyük lokması 1 akçeye idi. Bazıları da arşın ile satılırdı. Meselâ: Yarıncı zira boyunda üç şiş dolusu kebab 1 akçeye idi.

Yandım Ali ile Midilli yarımşar zira boyunda üçer şiş dolusu kebab yediler. Üstüne de 90 ar dirhem zerdesile beraber şehriye plâvı yediler.

Aşçıdan çıktıktan sonra da, tenha arka sokaklardan ağır ağır Fatih yolunu tuttular — Midilli, benim Edirnekapıdaki dükkânda yatıp kalkacağın artık sen...

— Olur ağa...
— Sen Zerefaşanı bilirsin...
— Bilmem ağa...
— Nasıl bilmezsin canım... Hanî imamın karısını... Sarayhanbaşında...
— Bilmem ağa... Sen bana öyle şey söylemedin hiç...

— Beni dinle öyleyse...
Çocuk hem yürüyor, hem de gözlerini Yandım Alinin yüzünden ayıramıyordu.

— Şimdi sana bir ev göstereceğim. Bu gece ve yarın gece sabaha kadar o evi gözliyeceksin... Anladın mı?
— Anladım...
— İşte bu kadar...
Midilli omuz silkti:

— Ben de bir iş ismarlayacağın sanmıştım...
— Bu iş değil mi?
Küçük serseri buna da dudak büktü. Tam Sarayhane civarında caddeye çıktılar, delikanlı Midilliye Zerefaşanın evini gösterdi. Midilli:

— Evin içi kalabalık mı?
— Diye sordu.

Yandım Ali çocuğa Zerefaşanın evi hakkında malûmat verdi. Midilli evin etrafını dikkatle gözden geçirmişti.

— Ağa sana bir şey söyleyeyim mi ben? Dedi.

— Söyle.

— Bunun en iyisi evin yanındaki küçük arakhtan bahçeye atlamak, bahçede ağaçların arasına saklanarak gözlemek evi...
Yandım Ali bir şey söylemedi. Fakat kendisinin de bu eve ilk gecedemberi bulup girdiği yolu bir bakışta gören Midillinin bu sahada inkışaf eden zekâna hayran oldu.

— Midilli, şimdi sen doğru git, Sultanmehmedli ile Tesbihçiyi bul, bana getir Edirnekapıya...

— Nerede senin dükkânın Yandım Ali ağa?
— Edirnekapısından çıkarken sol köşede...
— Kolay buluruz...
— Geç kalırsanız... kepenkleri hafifçe vurunuz...
— Olur.

— Dur para vereyim sana biraz...
— Haydi Allaha ismarladık...
— Haydi güle güle...
Yandım Aliden ayrılan çocuk koşmağa başladı. Sokakta yalnız iken daima koşarak

gittiği için idi ki bu çocuğun adı arkadaşlar tarafından Midilli konmuştu.

Yandım Ali de ayaklarını açtı. Dükkânı kapayıp gelmişti.

Bir gece evvel Hüsam Reisin evine balıkçı güzelli Ahmedin ikinci mektubu atılmıştı. İçindeki yazı ve şekli bakımından birincisinin aynı idi:

«Ben sağım. Nerede olduğumu öğrenmeğe kalkma, bana kıyarın sonra. Edirnekapıda ki helvacıya yüz altın bırak.. hiç kimseye bir şey söyleme. Oğlun Ahmed.

Bu mektubu götürüp atan da Yandım Ali idi. Hüsam Reisin hemen o akşam parayı getireceğini kuvvetle tahmin ediyordu. Tahmininde de yanılmamıştı. Akşam ezanına doğru Reis görülmüştü.

Hüsam Reisin içinde, daha ilk karşılaştığı gün Yandım Aliye karşı bir emniyetsizlik, bir şüphe uyanmıştı. Genç helvacının gösterdiği asabi titizliğe rağmen, onun paril paril yanın gözlerinde saf bir esnaf bakışı yoktu.

Balıkçının ilk hükmü, bu genç helvacının içine oğlunun düşürdüğü muhakkak olan meçhul bir batakhane adamlarından olması idi. Hüsam Reis daha ilk mektubu alır almaz, evvelâ yüz altını koynuna koymuş, sonra doğruca Hacı Osman ağasının evine gitmiş idi. Orada Hacı ağanın karısını bir köşeye çekerek, yemin ettirdikten sonra Ahmedin mektubunu göstermişti. Ve: «Merak etmeyin, bugün, yarın Hacı ağadan da böyle bir mektub alırsınız. Aman kimsede bir şey söylemeyin.. etrafı iyice bir kollayın» demişti. Hakikaten, Hüsam Reisin arkasından, o gece, meçhul bir el tarafından Hacı ağanın mektubu da evine bırakılmıştı.

Yandım Ali Hüsam Reisi görünce, kendisini sahteliği fevkalâde bir meharetle gizlenen bir telâş ve heyecan ile karşıladı:

— Buyurun ağa... İnşallah oğlunuz çıkıp gelmiştir ya..
— Diye sordu.

Balıkçı:

— Oğlum değil, ikinci mektubu geldi...
Diyerek içinde yüz altın bulunan bir kesek çıkardı. Yandım Aliye uzattı. Delikanlı rolüne muvaffakiyetle devam etti. Etrafına korkak bakındı, kekeliyerek:

— Ağa.. ben korkuyorum bu işden doğrusu... Bu benim başıma bir belâ olacak...
Balıkçı:

— Oğlum, ben ne yapayım.. dedi. Sen onu parayı gelip alacak olan adama söyle... Üçüncü seferde başka yere götürüp vereyim. Ben anlamıyordum değilim. Ahmed bir batakhane bey desürdüler. Mektubu yazıp pençesini bastırıyordular. İstersem parayı almağa gelen adama benim ağzımdan söyle, istedikleri zaman toptan bir pazarlığa girişirim. Tek bana oğlumu getirsinler...

Hüsam Reis, o gün Edirnekapıya Humhum Halli isminde bir adamı getirmişti. Humhum Halli, kısa boylu, yusuvarlak, koca kafalı bir balıkçı idi. Fakat, şeytanın yattığı veri sezer, şeytana pabucunu ters giydirtir, binbir kaza ve belâdan arda kalmış bir adamdı. O gün daha erkenden bir Bulgar bahçıvanı kıvafetinde Edirnekapıya gelmiş, kale dışındaki bir mevhaneye oturmuş, bir müddet sızmış, sonra kalkmış, gene içmiş idi.

(Arkası var)

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 6

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

ve şimalden cenuba gelmekte olan muhacirlermiş. Sovyet Rusyadan çıkarılmışlar, Yunanistan bunları kabul etmeğe karar vermiş; nerede yerleştirileceklerini, bundan sonra ne iş tutaçaklarını ve nasıl geçineceklerini bilmiyorlardı.

Liza bu macerayı öğrenince fevkalâde alâkadar oldu. Henüz çocukken bırakıp çıktığı eski memleketi hakkında birçok sualler sordu. İsteddiği cevapları aldı mı bilmem, rusça konuşuyorlardı, anlamıyordum, fakat dinlediği şeyler yüzünde gittikçe endişeli karaltılar hâsîl ediyordu; sonra bana dönerek:

— Facia... dedi, bunlar benim kanımdan, benim soyumdan insanlar sayılır; babam iyi ki vaktile müaid şartlar içinde çıkıp gelerek Türkiye'ye yerleşmiş, orada refah ve saadet içinde yaşıyoruz; bu zavallular ne olacaktılar?

— Her memleketinde rejim değişikliği bir takım acıklı neticelerin meydana çıkmasını zarurî kılar, diye cevap verdim, biz ferd bakımından elbette bu vaziyetlerden müteessir oluruz; fakat işi memleket ölçüsünde düş-

nürsek belki de başka türlü neticelere varırdı. Bunların kocaları, erkek kardeşleri, kim bilir belki de kendileri siyasî mahkûmlar, yahud muhalif düşüncede kimseler olabilirler... Meseleyi şimdi yalnız bir cephesinden görüyoruz.

— Aman, bırakın, ne olurlarsa olsunlar; şu siyasetten-asla hoşlanmıyorum!

Demin Liza ile konuşmuş olan kadın şimdi dansa kalkmıştı. Genç bir erkekle kol kola, göğüs göğüse, pek neşeli, fazla hareketli, kıvrak, heyecanlı bir surette hopyayı ziplayarak oynuyorlardı. Erkek yabancı idi, volcülerden biri... Suriyeden İstanbul'a gelmiş, orada bir müddet kaldıktan sonra Yunanistandan geçerek Mısır'a gitmeğe karar vermiş Lübnanlı bir delikanlı imiş; sonradan öğrendik. Kala-balığın içinde danseden muhtelif çiftler arasında onların taşkınlığı dikkati çekiyor, hareketleri alâka ve neşe ile takip ediliyordu. Kadının kocası da seyirciler arasında sessiz, bir fakat artisti gibi karalık ve kapalı bir çehre ile onları seyrediyordu.

— Ne oluyoruz, bir tehlike var mı acaba?
— Hayır, dedim, korkmayın... Şimdi geçer. Marmarada ne tehlike olabilir; küçük ve sakin bir deniz...

Yanyana, ikimiz de bir zaman başka hiç bir şey söylemedik. Tehlike vardı; fakat vapurun batması, kazaya uğraması şeklinde değil... Vapura ve yolculara aid değil, yalnız ikimiz için tehlikeli bir vaziyet hâsîl olmuştu. Kendimi büyük bir boşluk içinde hissediyordum; vapur, deniz, gök, kâinat, her şey etrafımdan silinmişti; sanki dünya batıyordu, derin bir uçuruma doğru yuvarlanıyordu. Leylânın sevgisi beni tatmin etmemişti. Aysel ağır bir darbe ile beni yaralamıştı; Liza'nın yumuşak, hisli, güzel elini avucumda tutuyordum; belki de bu el beni kurtarılabirdi; derimin derisine temas etmiş olmasından garib bir haz duyuyordum ve farkına varmadan bu eli sıkıyordum. Genç kadının ne düşündüğünü bilmiyordum, fakat ben gittikçe fenalaşmakta olduğumu hissettim.

Dimitriyadusun karısı benim için ne ifade eder?

Beni seven bir genç kızın itina ve alâkasında saadet bulmadım; delicesine pesinden koştuğum, hareketinde mana, cümlesinde şifir, bakışında efsun, yürüyüşünde silbir bularak idealize ettiğim Aysel, kanlı canlı sporcu bir gençle evlenerek yalnız adale için yaşadığını isbat etti, hülyalarını yıktı, ümidini kırdı. İki bekârdan alamadığım saadeti evli bir kadından mı umuyordum? O iki bekâr ki benim olmak ihtimalleri vardı, bu evli kadına işte resmen başkasındır; kocası var, yeni evlidirler, belki de sevişiyorlar...
— Bu ıslak hava sizi hasta edebilir ma-

dam, dedim, arzu ederseniz aşağıya inip kapalı bir yere girelim.

— Nasıl isterseniz...

Merdivenlerden inmesi için yardım ettim. Hemen oracıkta kendimdeki kapısı önünde bulduğumuz turist salonuna girerek sisten, rutubetten ve evhamdan kurtulmağa çalıştık.

Meğer birinci sınıf yolculara mahsus yemek, istirahat ve eğlence salonlarının boşluğuna, sessizliğine, kimsesizliğine karşı asıl hayat ve hareket buradadır. İkinci ve üçüncü mevki yolcularının oturdukları bu geniş, aydınlık, püril püril süslü salonunda Amerikan barın önünde uğultulu bir kalabalık vardı. Salonun bir köşesinde on iki on üç yaşlarında sarışın bir kız çocuğu piyano çalıyordu, yanı başında ayakta duran esmer bir delikanlı kemanla refakat ediyordu. Birkaç çift dans ediyorlar, kenarlardaki koltuklara uzanmış oturmuş kadınlar konuşuyorlar, erkekler dilsiz, siyah bir sükût ile maskeli, düşünülüyorlardı.

Bunlar yarı Rus, yarı Yunan kanı taşıyan

lardan birçok kimseler dansa kalkmışlar, kısaca bir zaman içinde bütün salon halkı arasında teklifsiz, hemen hemen samimi bir ahbablık havası hâsîl olmuştu.

— Küçük piyanist fevkalâde dikkate şayandı. En yeni, kızdırıcı, coşkun, neşeli oyun havaları buluyor, ezberden çalıyor, esmer delikanlı kemanla akompanye etmek için bazı piyanonun kenarına ilitirilen notaları takibe mecbur kalyordu. Bir aralık gürültüler ve alkışlar arasında bir genç kadının koltundan tutup çekilerek piyanonun yanına getirildiğini gördük. Musiki başladı ve kadira pürüzsüz, berrak, tertemiz bir sesle, pek fazla yükselmeyerek, fakat, bu basık tavanlı salonu kâfi derecede dolduran nağmelerle şarkı söyledi; birçok defalar alkışlandı. Sonra tekrar dans havaları basadı.

— Ah, su Rus kadınları... dedim, felâkete bile dans ederek ve şarkı söyleyerek gidiyorlar!

Liza cevap verdi:

— Biz ölevizdir; askı, cinayeti ve ölümlü işler haline getirmek bizim san'atımızdır. Ezerin Pns olduğunu unutmuşum; dalgalıta söyletirim o söz genç kadını incitti mi? Bunu anlamak için gözlece yüzüne bakın. Bir sev belâlı olmuştur.

— Her seve rağmen neşeli olan bu insanların arasına biz de karışmıyalmı mı?

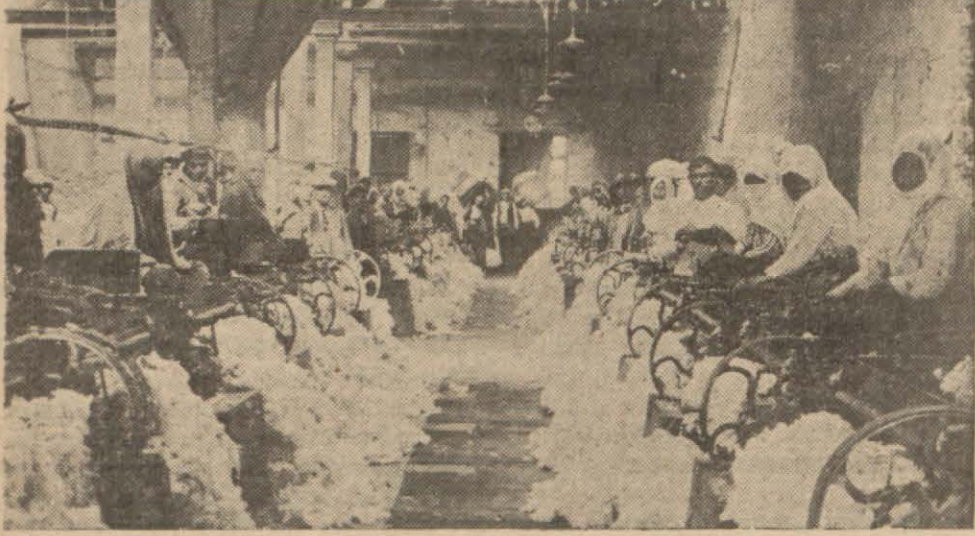
Dedim ve ayağa kalkarak, şakacı bir şekilde ceketimin düğmesini ilikleyip onu dansa kaldırmak üzere önünde eğildim. Güllümseyerek ayağa kalktı. Ortalıkta musiki ile sarılıp dönmekte olan çiftlerin arasına karıştı.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

ÇUKUROVADA PAMUK MÜBAYAASI DEVAM EDİYOR

Şimdiye kadar Ziraat Bankası Malatya bez ve iplik fabrikası tarafından 11.000.000 kilo pamuk satın alındı

Adanada bir pamuk temizleme atelyesi

Adana (Hususî) — Ziraat Bankası ve Malatya bez ve iplik fabrikaları anonim şirketi Adana teşkilâtı, Çukurovadan pamuk mübayaasına devam etmektedirler. Adana, Ceyhan, diğer kazalar ve İçelden yapılan mübayaası miktarı 11.000.000 kiloyu bulmuştur.

Dünya piyasasının anormal bir halde olduğu şu sırada, Çukurova pamuklarının geçen yıl fiyatları üzerinden alım satımı çiftçiyi hududuz derecede memnun bırakmaktadır.

Haber aldığımız göre bazı tüccarlar da ellerindeki pamuğun banka tarafından mübayaası talebinde bulunmuşlardır. Bu teklife henüz müsbet veya menfi bir cevap verilmiş olmamakla beraber, muhakkak olan bir şey varsa tüccar elinden mübayaaya yapmanın asla doğru olmayacağıdır. Çünkü tüccarlar daha banka mübayaaya başlamadan evvel çok düşük fiyatlarla stoklar yapmışlardır. Şimdi bankaya böyle bir satış yaptıkları takdirde mühim fahiş kârlar temin edeceklerinde şüphe edilemez.

Öyle ümit ediliyor ki Ziraat Bankası, tüccar elinden böyle bir mübayaaya teşebbüsüne girişmeyecektir. Maamafih tüccara cüz'î bir kâr bırakılmak şartıyla bu büyük partilerin mübayaası keyfiyeti de imkân dışında değildir. Ve bu pek yersiz bir hareket olmaz.

Seyhan meb'usları Adanada

Seyhan meb'uslarından Tevfik Tarıman, Safa Özler, Damar Arıkoğlu, Ali Münif Yeğena, İbrahim Diblem şehrimize gelmişler ve intihab daireleri olan bölgemizde tetkiklerde bulunmuşlardır. Meb'uslar köy köy gezerek bilhassa ziraat işleriyle yakından alakadar olarak çiftçi ile temaslarda bulunmuşlardır.

Adana çiftçiler birliği, meb'uslarımız şerefine bir akşam ziyafeti vermiştir.

Bira buhranı bitti

Bir aydanberi Adanada sürmekte olan bira buhranına son verilmiştir. İnhisarlar idaresi ihtiyacı karşılayacak miktarda bira getirtmiş ve yeni bir buhrana meydan vermemek üzere yeni siparişlerde bulunmuştur.

Çukurovada kasabalar arası yolları

Çok bozuk olan ve kışın nakliyatı sekete uğratan Adana kazalar arası yolları bu kazaları merkeze birleştiren yolla

İzmirde piyasa birdenbire canlandı

Son 24 saat zarfında İngiliz firmalarına 4.500.000 kilo üzüm satıldı

İzmir (Hususî) — Harb başlıyalıdan beri çok durgun olan ihracat işleri ve satış muameleleri dündenberi sayıyı kayıd bir şekilde hızlanmıştır.

İngiliz firmalarından birçokları İzmirdeki ihracat evlerine müracaat ederek telgrafla teklif yapılmasını istemişler ve bazı anlaşmalara girmişlerdir. 24 saat zarfında, hükümetin tesbit ettiği fiyat barimine göre İngiliz firmalarile yapılan anlaşmalar 4.500.000 kilo Sultaniye üzü - müne baliğ olmuştur. Fransız piyasasile de temaslara, memnuniyet verici bir şekilde açılmıştır.

Diğer taraftan İngilizlerin kredi haberi ve mahsul siparişleri borsada derhal tesirini göstererek fiatlarda sabahleyin 50 santim bir yükseliş kaydolunmuştur. Piyasa hararetlidir.

İzmir ticaret müdürlüğü

İzmir mntaka ticaret müdürü Avni Sakman, İstanbul ticaret müdürlüğüne tayin edilmiş ve tayin emri kendisine tebliğ olmuştur. İstanbul müdürü Mehemmed Ali Eten de İzmir müdürlüğüne nakledilmiştir.

Avni Sakman, evvelce Berlin ticaret konseyliğimizde bulunmuştur.

Avrupaya muvazaalı üzüüm satışı yapan bir musevi firma

İstanbulda ihracat ticaretile işgal eden Musevi bir firmanın Avrupa muvazaalı üzüüm satışı yaptığı anlaşarak hakkında tahkikat açılmıştır. Bu firma, ihracat birliği tarafından tesbit edilen asgari fiyat barimi dununda 200 tonluk bir satış muamelesi yapmış ve bu malları İzmirden yüklemiştir.

Keyfiyet Ticaret Vekâletince ehemmiyetle tahkik ediliyor.

İzmir limanına gelen ecebi vapurlarındaki tertibat

Limanımıza gelen ecebi vapurların ekserisinde sayıyı dikkat tertibat nazarı dikkati celbediyor. İngiliz vapurlarının hepsinde, harb gemileri gibi ufak çaplı toplar yerleştirilmiştir. Vapurlar limanda bindirme, indirme talimleriyle meşguldürler.

Amerikalıların bir teklifi

Amerikalılar, bu sene bütün piyasasının taksim edilecek günlerine göre peyderpey açılmasını istemişlerdir. Teklif tetkik edilmekle beraber, bazı noktalardan mahzurlu görülmüştür.

İzmirden mal yükleyen Polonya vapurları

Alman - Polonya harbine takaddüm eden Ağustos ayının son haftasında İzmir limanında mal yüklemekle bulunan Polonya bandıralı Levant vapuru, şimal memleketleri için mühim miktarda üzüüm ve incir almıştı. Bir ay kadar İzmir limanında bekleyen bu vapur, İngiliz karakol gemilerinin himayesinde Pireye gitmiş - tir ve orada beklemektedir.

İzmirdeki ihracat tacirlerinin müracaatı üzerine, Paristeki Polonya hükümeti, Türk firmalarınca yüklenen malların Belçikaya aktarma suretile sevkinin kabul etmiş ve keyfiyet İzmirdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

rın tamir meselesi ehemmiyetle gözönüne alınarak harekete geçilmiştir.

Cenubda petrol araştırmaları

Bölgemizdeki petrol aramaları faaliyetine bu ay daha geniş bir hız verilmektedir. Hoccaali mevkiindeki sondajlar için hazırlıklar tamamlanmıştır. Birkaç güne kadar Ankaradan gelecek mütehasısların kontrolü altında faaliyete geçilecektir.

Sıtma enstitüsü tekâmül kursları

39 tıp fakültesi mezunu yüz doktorumuzun Eylülün dördündenberi devam eden Adana sıtma enstitüsündeki tekâmül kursları bitmiştir. Genç tabiblerimiz Vekâletin tayin ettiği mntakalara gitmek üzere şehrimizden ayrılmaya başlamışlardır.

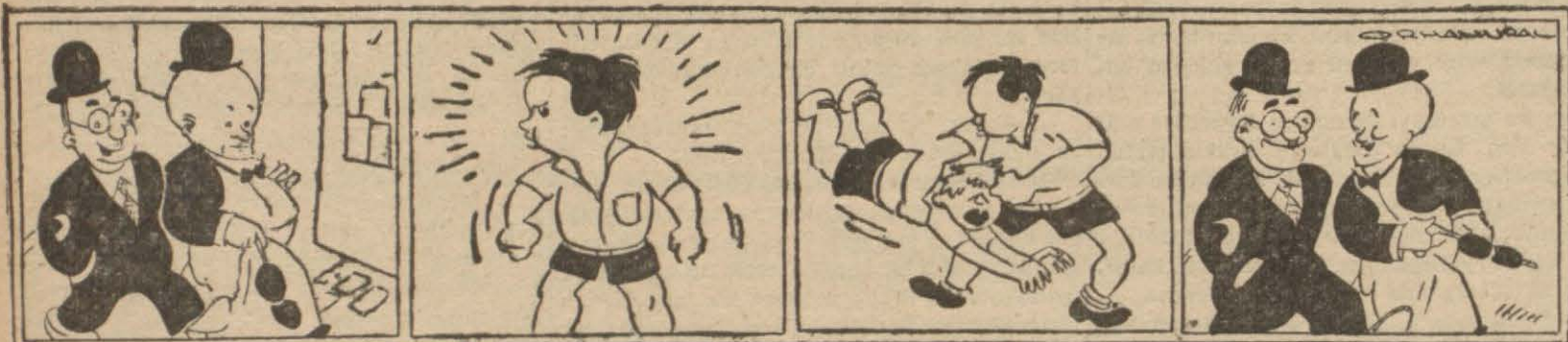
Konya - Ereğli yolunda iki feci kaza

Karaman (Hususî) — Cuma günü Adanaya gitmekte olan makinist Konyalı Tevfik'in idare ettiği 408 numaralı yolcu katarında ölümle neticelenen iki feci kaza olmuştur. Tren Ereğliye 4 saat mesafede Bürhaniye köyü civarındaki yarmadan geçtiği sırada ateşçi Rizeli Abdurrahman kömür boşaltırken yarmanın üstünden geçen su kanalına başı çarpmış ve ânide ölmüştür. Bu feci kazanın asabı üzerinde yaptığı teessür ve teheyüç içinde bulunan makinist Ereğliye bir kilometreye yaklaştığı bir sırada ikinci bir kaza ile karşılaşmak felâketine uğramıştır. Alagöz geçidinde kazancı mahalle - sinden dört yaşında bir çocuk demiryolundan geçmekte iken tren altınada kalmış ve zavallı yavrunun başını gövdesinden ayırmıştır.

Adanada bir katil idama mahkûm edildi

Adana (Hususî) — Karısı Raziyye ile gayri meşru münasebetini devam ettirebilmek için, Raziyyenin kocası Aliyi uyurken av tüfeği ile öldüren Karaisalı kazasının Kopuzbaşı köyünden Nasif oğlu Hüseyinin Adana ağır cezasında yapılmakta olan muhakemesi neticelenmiş ve Hüseyin idama mahkûm olmuştur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bizim oğlan 9 yaşına bastı.

... Fakat huylarından hiç de memnun değilim...

... Nerede kendisinden küçük bir çocuk görse hemen pataklıyor..

Hasan Bey — Kabahat sende... Her gün çocuğun yanında Lehistan, Çekoslovakya, ve Avusturyadan bahsedersen netice buna varır.

«Son Posta» nun zabita romanı: 28

Nakleden: Hatice Hatib

Heyecanlı bir takib

Elimi Burly'e uzatmıştı. Fakat Burly daha bazı tefferatı da öğrenmek istiyordu:

— Demin ne demek istediğinizi anlıyamadım, dedi. Nisanlısının madam Zanette'in tabibi olduğunu bilmesi Mösyö Marraud'un onun sadakatinden şüphe etmesini neden icab ettirsin?

Georges muhaverenin bu şekilde devamından pek memnun değildi.

— Bunu düşünmeden söyledim, diye cevap verdi.

Avukat ısrar edince de duymamazlığa gerek ölünden geçen bir taksime atladı ve başla bir selâm vererek süratle kayboldu.

Avukat taksime hiddetle baktı ve:

— Bu çocuk bizim için faydalı olabilecek çok şeyler biliyor, diye düşündü.

Bu konuşmadan hemen Gomara malûmat vermek istiyordu. Doğruca onun meyhanesine gitti. Gomar orada yoktu. Garson nerede bulunabileceğini bilmiyordu. Burly beklemenin lüzumsuz olacağını düşünerek eve dönmeğe karar verdi. Yolda Georges'un söylediklerini düşünüyordu. Yalnız her zaman çok açık konuşan bu çocuğun, bu mevzuda daima kapalı ve çekingen konuşuşu nazarı dikkatini celbetmişti.

Büroda bazı dosyalarını karıştırdı. Fakat çalışacak vaziyette olmadığını pek çabuk farketti, dosyalarını kapattı ve paltosunu giyerek sokağa çıktı, birden düşünmeden doğruca Belgrad sokağına gitti, artık nezaket kaidelerini düşünmeden Eve'in kapısını ikinci defa olarak çalıyordu. Delikanlının sakladığı noktaları genç kızdan öğrenmek istiyordu.

Kapının zilini çaldı, epeyce zaman geçtiği halde kimse gelip açmamıştı. Üstüste birkaç kere daha çaldı. Merak ve endişesi gitgide artıyordu.

— Bu geç saatte Eve nerede olabilir? Bir genç kız nasıl olur da bu saatte evinde bulunmaz?

İçeriden hiç ses gelmiyordu. Kapıyı artık adeta yumrukluyordu. Fakat içeride insan bulduğuna dair en ufak bir alâmet yoktu. Şimdi ciddi olarak korkmağa başlamıştı. Acaba Eve'in başına bir şey mi gelmişti?

İnad ve ısrarla kapının önünden ayrılmıyordu. Bir müddet bekledi. Genç kızın ne olduğunu, kendisinden gizlemiş olduğu bu gece gezintisinin neye delâlet ettiğini anlamadan oradan ayrılmak istemiyordu.

Ev tam bir sessizlik içinde bulunuyordu. Apartmanın öbür kiracıları ya uyumuşlar, yahud da tiyatro veya kahveden henüz aydın etmemişlerdi. Burly umidsizlikle karanlık içinde basamaklardan birinin üzerine oturdu. Nihayet bina kapısının açılıp kapanıldığını duydu. Birisi elektriği yakmadan asansörü hareket ettirmişti. Sınırları gerilmiş bir halde dinledi. Asansörün hangi katta duracağını anlamak istiyordu.

Avukat yerinden kalktı ve kapıya yaslanarak kendini gizlemeğe çalıştı. Nihayet asansör gözüktü. Burly karanlığa rağmen üzerindeki spor bir kürk ve başında bir bere bulunan bir kadın gölgesi farketti. Bu Eve'e benziyordu. Fakat asansör durmadı, ağır ağır çıkmağa devam etti. Burly nerede duracağını anlamak için merdivenlere koştu. Asansör ve avukat beşinci kata aynı zamanda vâsil olmuşlardı. Genç kız büyük bir ihtiyatla kapıyı açtı ve etrafına bakındı. Yanında Burly'i görünce kapıyı tekrar süratle kapadı ve asansör zemin kata doğru inmeğe başladı. Burly de merdivenleri koşarak iniyor-

du. Asansör dördüncü katta durdu ve genç kız çıkarak merdivenin trapezini üzerine uzandı ve bu suretle kayarak aşağıya doğru inmeğe başladı. Bu çare de mühim bir fayda temin edememişti.

Burly ona yetişmek üzere idi ki karanlık içinde birisinin kendisini yakaladığını hissetti. Kurtulmak için silkindi. Fakat o sırada sokak kapısının açılıp kapandığını duydu. Genç kız sokağa çıkmıştı. Tam kapıyı açacağı sırada arkasına vurulan şiddetli bir darbe ile yere yıkıldı, tekrar ayağa kalkıp ta sokağa çıktığı zaman genç kız kendisinden elli metre mesafede idi. Bu sırada sokağın öbür ucundan bir polis gözüktü. Burly:

— Hırsız var, hırsız var, yakalayın şu kadını diye bağırmağa başlamıştı.

Polis kadını yakalamak için durdu. Fakat tam bu sırada kadın birdenbire yolunu değiştirdi ve yolun ortasındaki tarhların arasından hızla geçerek yan sokakların birine girdi. Polis ve Burly de arkasından fırlamışlardı. Avukatın yorgunluktan nefesi kesilmeğe başlamıştı. Fakat polis iyi bir kocuğu olacaktı ki hiç yorulmadan takibine bütün hızla devam ediyordu.

Burly nihayet koşmaktan vazgeçmişti. Gözden kaybolan genç kızın velle tarafından nasıl olsa yakalanacağından emin ve memnundu.

Fakat ümidleri boşa çıkmıştı. Hızla geçen bir otobüs polisin yolunu kesmiş ve bu fırsattan istifade eden genç kız da ortadan kaybolmuştu.

Polis te durdu. Sağına ve soluna baktı. Sonra omuzlarını silkeleyerek geriye döndü ve Burly'nin yanına geldi. Genç kız kurtulmuştu.

Polis:

— Nenzeni çaldı? diye sordu.

Burly, böyle bir suale maruz kalabileceğini hiç te düşünmemişti. Şaşkın bir tavırla kekeledi:

— Şey... Evrak çantamı çaldı.

— Sahi mi? İçinde ehemmiyetli şeyler var mı idi?

— Hayır, hiçbir şey yoktu. Çanta boğu.

— Bu hırsıza karşı şikâyetçi misiniz?

— Yok... Ne faydası olur ki...

— Onu taniyor musunuz, yoksa?

— Hayır hayır, aldanyorsunuz... Bu kadını hiç tanımıyorum. Esasen şikâyet etmekte ne çıkar. Yüzünü bile görmedim. Onu bir daha tanımama imkân yok ki, polis n diye bu işle meşgul edeyim.

— Fakat bu polisin vazifesidir. Ne için şikâyet etmeyeceksiniz? Siziz gantanız çaldı ve şirket takibi icab eden bir suçtur. Siz kimsiniz?

Polis yavaş yavaş karşısındakinden şüphe lenmeğe başlamıştı:

— Kâğıdınızı gösteriniz? dedi.

Burly cebinden hürriyet çıktığını çıkararak polise uzatmıştı. Polis çıktını dikkatle tetkik etti ve:

— Avukat Burly, dedi. İsminiz benim için yabancı değildir, ha, evet, şimdî hatırladım. Şu Marraud davası... Onu hakikaten çok güzel müdafaa ettiniz. Maamafih itiraz ederim ki bu doktor bana pek namuslu bir adam gibi gelmedi. Cinayetin işlendiği yerli dikkatle tetkik ettim ve şahidlerin ifadelerini dinledim. Vardığım netice ve edindiğim kanaat kadının öldürülmüş olduğu merkezindedir. Maamafih mahkeme herhalde benden daha iyisini bilir. Ne ise netice olarak müvekkiliniz beraet etti ya.

(Arkası var)

İstanbul Sıhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Akliye ve Asabiye hastanesinin mutbah binasının ikmali inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 27/10/939 Cuma günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İctimal Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 13647 lira 96 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat: 1024 liradır.

4 — İstekiller şartname, mukavelename, keşif hülâsası ve buna bağlı diğer evrakı hergün komisyonunda görülebilir.

5 — İstekiller cari seneye aid Ticaret Odası vesikasıle 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte bu işe benzer 10.000 liralık iş yaptığını dair eksiltme tarihinden 8 gün evvel İstanbul VI. lâyetinden almış oldukları ehliyet vesikalari birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabli komisyonuna vermeleri. «8350»

İstanbul Mntakası İktisad Müdürlüğünden:

Bu sene Cümhuriyet Bayramının Pazara tesadüf etmesi, iş kanununun 46 maddesi mucibince o gün için işlere ücret verilmeyeceği hakkında iş yerlerinden bazıların tereddüde düşürdüğü vaki müraacaatlardan anlaşılacaktır.

Kanunun bu husustaki hükmünün mutlak olup, Cümhuriyet Bayramının tesadüf ettiği güne aid ücretlerin - hiç bir iş karşılığı olmaksızın tam olarak verileceğini Amir bulunmasına binaen, Cümhuriyet Bayramı Pazara veyahud her hangi bir tatil gününe tesadüf etse dahi iş kanununa tâbi tutulmuş olan iş yerlerinde mezkûr 46 nci madde hükmünün tatbikile bayram günü çalışmayan işçilerin o günkü ücretlerinin tam ve çalışanlara da iki misli olarak ödenmesi lâzım geleceği alâkadarlara ilân olunur.

«8340»

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

Aşağıda yazılı ağaç işi 31.10.939 Salı günü saat 10 da pazarlıkla ihale edilecektir.

1 — 288 aded raf yapılması ihale bedeli 230 liradır.

2 — İstekillerin Başmüdürlükteki satınalma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (8341)

Büyük Alman taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu eksperlerin dediklerine göre, B. Fon Ribbentrop'un telmih ettiği müca-dele, olsa olsa garb cephesindeki meşhur taarruzdur. Almanlar epey zamandan beri bu taarruza hazırlanır gibi gözükme-kedir. Bazı eksperlere göre, burada bazı muntakaların son yağmurlar dolayısıyla altında kalmış olmasına rağmen, bu taarruz hareketi hâlâ mümkündür. Fakat Almanlar, bu taarruza pek yakında baş-lamazlarsa, bu muntakadan bir çok alay-ları geri çekmek mecburiyetinde bulu-nacaklardır. Çünkü nisbeten dar olan bu muntakada bu vaziyet uzun zaman fazla adam bulundurmamak, sıhhat bakımından hiç de doğru olmayacaktır.

Bir nokta

Bütün askeri eksperler, yalnız bir nok-ta üzerinde mütefiklerdir. Bu nokta da şu-dur: Almanlar, bugünkü taktikleri ile, mütefikler genel kurmayının zihnini teş-vis etmeği ve kütle halinde hücumu kal-kacaklarına ikna etmeği istihdaf et-mektedir. Bu suretle, mütefikler de ta-arruz sahasına kütle halinde asker tah-sid edeceklerdir.

Hakikatte ise Almanlar müteaddid ve birbirinden uzak hedeflere karşı şiddetli ve müferrid taarruzlar yapacaklar ve Po-lonya'da takib ettikleri sevkülceyi tat-bik edeceklerdir. Ancak Polonya cephe-sine hiç de benzemiyen garb cephesi şart-larında bu tabiiye ve sevkülceyi ne de-receye kadar muvaffak olabileceği kestirilemez.

Göring ile Ribbentrop arasında ihtilaf

Londra 25 (A.A.) — News Chronicle gazetesinde, General Temperley, umumi askeri vaziyeti tetkik eden bir makale yazmıştır. Bu makale, Maginot hattına karşı kuvayı külliye'nin bir taarruz ta-rafaftı olan Göring ile garb cephesinde hareket yapılmasına muhalif olup, Al-manyanın işleri için Romanya ve Maca-ristana doğru yürümelerini istiyen Hess ve Ribbentrop arasında tabiiye hususun-

da çok büyük ihtilâflar bulunduğunu gös-termektedir.

Makalenin muharriri, Gamlen'in ihti-yatkârlığını sena etmekte ve bu ihtiyat-kârlığın, Fransız kıtaatının manevi kuvvetini arttırdığını, iki beyhude taarru-zun esasen bozuk olan düşman manevi-yatını ise daha ziyade zâfa düşürdüğünü söylemektedir.

Almanyanın muhtemel taarruzu hakkında mütealeler

Londra 25 (A.A.) — General Temperley, News Chronicle gazetesindeki askeri makalesinde, Almanyanın muhtemel taarruzu hakkında şu mütealeleri yürütüyor:

Alman kumandanlığının harbi kazanması için yegâne çare, Majino hattı üzerinde kuvvetli bir zafer temindir. Fakat bu müşkül ve cür'etkâranc bir teşebbüs olur. Zigfrid hattının, düşmana taarruz imkânı vermeyen bir bataklık haline gelmiş olması, böyle bir teşebbüsü güçleştirmektedir.

Sovyet Rusya

General, makalesine nihayet verirken, Çanakkale İngiliz - Fransız donanmasına açık bulunduğuna müddetçe, Rusyanın asla müda-hale etmeyeceğini söylemektedir.

"Münfail bir itiraf"

Newyork 25 (A.A.) — Von Ribbentrop'un nutkunu mevzuu bahsederek Newyork Ti-mes «Münfail bir itiraf» başlığı altında di-yor ki:

Von Ribbentrop, İngilterenin harbe girmeyeceğini Hitler'e söylemekle hata işlediğini itiraf ediyor ve bu itirafı yapmaktan mütevellid kızgınlıkla Almanyanın yegâne düş-manının İngiltere olduğunu söylüyor. Al-man haricyle nazırı İngiltereyi diğer dev-letlerden teccid için beyhude uğraşır.

Fon Ribbentrop bir cevap

Londra 25 (A.A.) — Akşam gazeteleri, dün gece von Ribbentrop'un İngiltere aleyhindeki nutkunu söyleyen İngiliz tayyarelerinin Al-manya üzerinde uçular yapmış olmasından dolayı büyük bir memnuniyet göstermekte ve von Ribbentrop'un bunun manasını anlı-yacağı bir ihtar olduğunu kaydeylemektedir.

Dolmabahçe stadının inşasına başlanıyor

İstanbulda Dolmabahçe inşası kararlaştırılan stadyum ve diğer spor tesisleri için hazırlanmakta olan projeler tamamlanmış-tır. İnale evrakının Nafia Vekâletince tasdik müteakib derhal inşaat başlanacaktır. İstanbul, pek yakında, uzun bir intizar-dan sonra vali doktor Lütfi Kırdarın him-metle Türkiye ve kendisine şeref verebilecek mükemmel ve modern bir stadyoma sa-hib olacaktır.

Stadyum planda görüldüğü veçhile dün-yanın en güzel manzarası olan Boğazı'nı seyircilere kapamamak maksadile Dolmabah-çeye nazır kısmı açık olan bir at nah şek-linde inşa edilecektir.

Stadyum normal ahvalde 10 bini rahatça oturmuş ve 13 bini ayakta olmak üzere 23 bin kişi istibah edecektir.

Karşılıklı kapalı iki tribünden bir tanesi merkezi kısımda Riyasetiü'mhur locası ile Vekillere ve yüksek davetlilere ve iki yanda birinci sınıf seyircilere hasredilmiştir. Bu tribünün karşısındaki kapalı tribün ikinci sınıf seyircilere mahsus olacaktır.

Tribünlerin altındaki mahallerin modern stadyum gibi atletin ve futbol ekiplerinin so-yunma, duş ve servis kısımlarına tahsis edil-miş ve ayrıca iki büyük jimnastik salonu ile, boks, güreş ve eskrim antrenmanları için kü-çük salonlar, federasyon ve stadyum müdü-riyeti için odalar ayrılmıştır.

Birinci sınıfa ayrılan kapalı tribünlerde ga-zeteciler için de ayrıca 40 kişilik loca ve spl-ker için kabineler bulunmaktadır. Bunun so-yunma yerleri, jimnastik salonları kaloriferle ısınacak ve dışlarda her zaman sıcak su bu-lunacaktır. Bu sayede ekzersizlerin her mev-simde yapılabilmesi ve sahaya konan elek-trik tertibatı vasıtasıyla de yaz geceleri maç yapılması mümkün olacaktır.

İnşa edilecek stadyum 105 X 70 eb'ında nizamlı futbol sahası ile 400 metre koşu için olimpiç 6 küvarlı ve münhanı bir koşu pisti

ile, 100 metre sür'at 110 metre manialı koşu-lar için 130 metrelik düz bir koşu pistini ihtiva etmektedir. Bunların yanında uzun, yük-sek ve sırtla atlama yerleri, cirit, disk ve siklet atma için muhtelif mahaller düşünül-müştür.

Antrenmanlar için ayrıca üç tane futbol antrenman sahası yapılmıştır.

Futbol antrenman sahaslarının yanında müteaddid tenis kortları, Senter Kurt ve bu kısmın soyunma yerlerini, duşlarını ve ser-vis kısımlarını ihtiva eden (tenis klüb) bu-lunmaktadır. Arazinin diğer kısmı basketbol, voleybol, ping pong, açık yüzme havuzu, ka-bineler, plaj ve bu kısımların servislerine tah-sis edilmiştir.

Bütün bu tesisat yıkılmakta olan Taksim stadyumunun bırakacağı boşluğu daha mü-kemmel bir şekilde doldurmak ve modern bir mahalle, stadyomu yapmak üzere mü-talea edilmiştir.

Şehir plânında Prost tarafından spor min-takası olarak ayrılan Topkapı ve Edirnekapi arasındaki sahada ileride olimpiyad oyunlari için kurulacak tesisatı bugün inşa etmek ve-ya kısmen başlamak mühim mal fedakârik-lara lüzum gösterdiğinden İstanbul şimdilik bir Kartiye stadı olan ve burada inşası di-ğeri kadar ehemmiyetli bulunan Dolmabah-çe stadyomu ile iktifa etmek mecburiyetin-dedir.

Spor m halesi

Sur haricinde ileride inşa edilecek spor mahallesinin de ilk etüdüleri yapılmış ve be-lediyeye tevdi edilmiştir. Bu tesisatın içinde 80-100 bin kişilik muazzam bir stadyum, ka-palı ve açık jimnastik ve pisinler, muhtelif antrenman sahalari, tenis kortları, spor ün-versitesi ve bu tesisatın yanbaşımda hipod-rom, antrenman pistleri, ahırlar, polo sahası, konkur hipik sahası, gazino, açık tiyatro ve

Ziya Gökalp ihtifali

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tir. Toplantıda kalabalık bir Üniversite genç-liği ve profesörlerle doçentler hazır bulunu-yorlardı. Saat 15 de toplantıyı Edebiyat Fa-kültesi ordinariyüs profesörlerinden Mus-taka Şekib Tunç kısa bir hitabe ile açmıştır. Profesör Mustafa Şekib Tunç Farabi ile baş-liyan tefekkür tarihinin Ziya Gökalpa ka-dar geçirdiği safhaları anlattıktan sonra, Ziya Gökalpın Darülfünun ve meleklet tefekkürüne yaptığı hizmetlerden bahsetmiş, ve hazırunu Ziya Gökalpın hatırası önünde bir dakika sükûta davet etmiştir.

Profesör Mustafa Şekibi takiben felsefe şu-besinden Kudsi Ziya Gökalpın tercümei ha-lini anlatmıştır.

Bundan sonra Tıp Fakültesi profesörlerin-den doktor operatör Kâzım İsmail Gürkan «Türk milliyetçiliğinde Ziya Gökalp» mevzu-lu konferansına başlamıştır.

Genç profesör Ziya Gökalpın Türk milli-yetçiliğinde ehemmiyetli rolünü anlatarak ezimle demiştir ki:

«Türk milliyetçiliği tarihi daha eski ol-makla beraber «Genç kalemler» le Selânikte taarruz etti. Denilebilir ki, Ziya Gökalpın ka-fasında Türk milliyetçiliği fikrinin alev ala-bilmesi için bir şark vilâyetinde topladığı te-sislerin Selânik gibi bir garb şehrinde Av-rupa fikirleriyle şiddetle sürünmesinden pey-da olacak büyük kıvılcıma ihtiyaç vardı.»

Kâzım İsmail, Ziya Gökalpın milliyetçi -likteki muvaffakiyet ve çalışmalarını teba-rüz ettirerek sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Gökalpın destanlar kadar büyük ve ebedi bir mucizesi daha vardır ki, şimdî ka-maşan gözlerimizin önünde duruyor: Tam milliyetçi, hep milliyetçi, öz milliyetçi Türk gençliği.»

Hatib, bilâhâre bugünlerde büyüklere hey-kel dikmek münakaşalarına temas ederek sözlerine şu suretle nihayet vermiştir:

«Gökalpın en çok cevellân ettiği ve bu-gün de Türk gençliğinin kaynaşmasına en çok sahne olan Beyazıt meydanı onun hey-keline mütehasir daha uzun zaman bekliyecek mi?»

Edebiyat Fakültesinden Gündüzün okudu-ğu «Vatan» şirinden sonra kürsüye gelen E-debiyat Fakültesi doçentlerinden Sabri Esad Ziya Gökalpın terbiyecilik cephesini derin bir vukufia tahlil etmiştir. Bilâhâre İktisad Fakültesi doçentlerinden doktor Ziyaeddin Fahri «Türk içtimaiyatında Ziya Gökalp» isimli şayanı dikkat bir konferansa Ziya Gökalpın sosyolojisini anlatmış, Türk sosyo-lojisinin Ziya Gökalpa meydana geldiğini söylemiştir. Edebiyat Fakültesinden Şükrü, Ziya Gökalpa aid hatıraları nakletmiş, gene aynı fakülteden Halid ve Muhlisenin Ziya Gökalpın okudukları iki şiirle toplantı ni-hayete ermiştir.

Galatasaray şampiyon ilan edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

futbol federasyonu ile yüksek hakem komitesi bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda 938-939 senesi millî kütme şampiyonluğunu Galatasarayın kazandığı ittifakla tasdik e-dilmiştir.

diğer tesisat bulunmaktadır.

İk olarak Dolmabahçe'de bir mahalle stad-ı ile başlayan İstanbul spor tesisatı projele-rinin yapılması, tatbik ve kontrol işleri mü-savı şartlarla Ankara stadyum ve hipodro-lo Vietti Vlyoll ile mimarlarımızın Fazıl munu yapan mütehasis İtalyan mimarı Pao-Aysu ve Sınasi Şahingiraya verilmiştir.

Eski Sadrazam ve Müşir Salih (Paşa) nın cenazesi büyük merasimle kaldırıldı

Cenaze merasiminden bir intiba

Osmanlı imparatorluğunun son sadrazam-larından müşir Salih (paşa) evvelki gün ve-fat etmiştir.

1864 senesinde Tophanede doğan merhum bilhassa Umuml Harbi müteakib muhtelif kabinelerde bahriye ve harbiye nazırlıkları yapmış ve 1920 senesinde Ali Rıza Paşanın istifası üzerine müşirliğe terfi ederek sad-razam olmuştur.

Merhum halûk, faziletli bir insan ve dü-rüst bir devlet adamı olarak tanınmıştır. İkinci Abdülhamid zamanında Diyarbakır ve Sivasa nefyedilen merhum, 908 inkilâbını müteakib menfasından İstanbula avdet et-miş ve mütarekenin son yıllarına kadar im-paratorluk idaresinin mühim makamlarında bulunmuştur.

Dün yapılan büyük cenaze merasiminde cümhuriyet idaresinin muhtelif sınıflarından müfrezeler iştirak ettirilmek ve tabut bir top arabasına konulmak suretile bu eski müşire karşı lâzıme hürmet ifa edilmiştir.

Cenaze Göztepedeki İkametgâhından kal-dırılarak Kadıköyüne ve oradan motörle Sir-keciye getirilmiş ve tabut burada bir top a-rabasına konularak, cenaze alayı önde bir

süvari müfrezesi, bir piyade kı'ası, bir bah-riye silâhendaz müfrezesi bulunduğu halde Ankara caddesi tarikle hareket etmiştir.

Askeri kı'aların gerisinde Cümhuriyetinin, İstanbul komutanlığının ve İstanbul bele-diyesinin çelenkleri bulunuyor ve onu tak-i-ben de merhumun Türk bayrağına sarılı ta-butu top arabasının üstünde olduğu halde ilerliyordu. Cenazenin önünde bir askeri han-do matem havası çalmakta ve top arabasının iki yanında kılıçları yere müteveccih sübay-lar bulunmakta idi.

Tabutu hâmil top arabasının arkasında merhumun ailesi erkânı, İstanbul komutanı General Hâlis Bıyıktaş, müteakid askeri er-kân ve dostları yürüyorlardı. Kesif bir halk ta bu muazzam alayı takip etmekte ve bü-tün güzergâhta halk merhuma son vazifel hürmeti büyük bir huşu ve teessürle ifa ey-lemekte idi.

Cenaze alayı Sultanahmed - Beyazıt yo-lile Beyazıt camisine vâsil olmuş ve namâz orada kıldıktan sonra Şehzadebaşı - Fa-tih - Edirnekapi tarikle Eyübe vâsil olmuş-tur.

Merhumun cenazesi Eyübe alle kabrl-tanına defnedilmiştir.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dışlerinizi fırçalayınız.

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

21 - Birinciteşrin - 1939 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa:

Altın: Safi kilogram 15.500.355 21.802.488,77
BANKNOT 13.732.541,—
UFAKLIK 1.560.295,89

Dahildeki Muhabirler:

Altın: Safi kilogram 673.111,— 953.816,81
Türk lirası 423.476,27

Haricteki Muhabirler:

Altın: Safi kilogram 10.010.238 14.080.200,14
Altına tahvil: kabul serbest

dövizler 13.290,66

Diğer dövizler ve Borçlu kiliring bakiyeleri 3.854.309,94

Hazine Tahvilleri:

Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı 158.742.563,—

Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki teydiat 17.307.666,—

141.440.897,—

197.924.966,37

Senedat Cüzdanı:

TİCARİ SENEDAT 197.924.966,37

Esham ve Tahvilât Cüzdanı:

(Deruhte edilen evrakı nak-A — (diyenlu karşılığı Esham ve (Tahvilât itibari kıymetle) 48.651.764,97

B — Seroest esham ve tahvilât 7.564.277,08

56.216.042,05

Avanslar: 8.963.000,—

Hazineye kısa vadeli avansa 12.456,89

Altın ve Döviz üzerine 7.837.421,66

16.812.873,55

4.500.000,—

18.054.165,68

491.372.399,13

Yekün

Lira

Sermaye: 15.000.000,—

İhtiyat Akçesi: 4.217.134,25

Adi ve fe'kalâde 6.000.000,— 10.217.134,25

Hususi 1.377.293,08

158.742.563,—

17.307.666,—

141.440.897,—

17.000.000,—

136.000.000,—

294.440.897,—

31.055.522,45

2.775,37

40.031.535,49

40.034.310,85

100.624.534,86

491.372.399,13

Yekün

491.372.399,13

491.372.399,13

491.372.399,13

491.372.399,13

491.372.399,13

491.372.399,13

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

KANZUK

SAÇ EKŞİRİ

Komojen

Saçları lesler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

GRİPİNİ

Şiddetli BAŞ ve DİŞ ağrılarını keser, romatizma, sinir, adale, bel ağrılarına karşı bilhassa müessirdir. Kırıklığı nezleyi, soğukalgınlıklarından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancılarını geçirir. icabında günde 3 kaşe alınabilir.

SEKER HASTALIĞI OLANLARLA FAZLA ŞIŞMANLIKTAN ŞİKAYET EDENLERE:

KANZUK GLÜTEN

MUSTAHAZARLARI BESLER FAKAT ŞIŞMANLIK VERMEZ VE SEKERİ ARTIRMAZ

Glüten ekmeği. Gevreği (birkotte) Makarnası. Sehriyesi. Pirinci. Fiyongosu. Kuskusu

İNGİLİZ KANZUK ECZAHANESİ. Beyoğlu - İstanbul

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Bakırköy Çimento Fabrikası T. A. Şirketinin iflâs idare azası avukat Fethi Başaran ölmüş olduğundan yerine birinin intihabı için alacakların 6/11/939 Pazartesi saat 13 de dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (21367)

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

1

Lira ile bir kıravat alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

Fakat 1 lira ile

“MİLLÎ PIYANGO,, dan

Alacağınız bir bilet size:

8000

10000

15000

Liralık ikramiyeleri kazandırabilir.

İngilizce mütercimi aranıyor

Kayseri tayyare fabrikasına bir İngilizce mütercimi alınacaktır. Bay ve Bayan olabilir. Gösterilecek ehliyetle göre 210 liraya kadar aylık ücret verilecektir. Talib olanların Emniyet Direktörlüğünden alacakları hürühal kâğıdı ile istidalarını nihayet 18/II nci teşrin/939 günü Kayseride bulunmak üzere posta ile göndermelerini ve Kayseride fabrikada 20/II nci teşrin/939 günü yapılacak imtihanında hazır bulunmaları ilân olunur. «6449» «8766»

Şöhreti bütün dünyayı tutan

HACI BEKİR LOKUM ve ŞEKERLERİ

gördüğü emsalsiz rağbette halkımızın yüksek kaliteyi derhal temyiz edebilmek hususundaki kabiliyetin mühim rolü olmuştur.

Maarif Vekillliğinden:

Ankara'da ücretle vazife görmek üzere bir isteno-daktiloğrafa ihtiyaç vardır. Taliblerin en az orta tahsil görmüş olmaları, eski metinleri yazı makinesi ile istinsaha muktedir bulunmaları şarttır. Yabancı bir dil bilenler tercih edilecektir. Taliblerin haiz oldukları tahsil ve hizmet vesikaları ile birlikte 26, 26 ve 27 İkteşrin 1939 tarihlerinde öğleden sonra Ayasofya'da Maarif Matbaası Müdürlüğüne müracaat etmeleri lazımdır. Müsavi şartları haiz bulunanlar arasında icab ederse imtihan yapılacak ve ücret imtihanı kazanan namzedin durumuna göre tesbit edilecektir. (5492) (8815)

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehasstır.

Bilümmün döküm, Demir ve tahta işleri yapılır.

Türk ticaret kaptan ve Makinistler Cemiyetinden:

Senelik alelade kongremizin içtimal için ilân edilen 24/10/939 Salı günü ek-seriyet hasıl olmadığından 31/10/939 Salı günü saat 14 te toplanılmak üzere evvelce de ilân edildiği şekilde aza-ara-kadaşlarımızın Sirkeçide Yolcu salonu üstündeki cemiyet merkezine gelmeleri rica olunur.

RUZNAME

- 1 - Eski idare heyeti hesap ve muamelâtının devir ve teslimi.
- 2 - Cemiyet nizamnamesinin bazı maddelerinin tadili.
- 3 - Yeni idare heyeti seçimi.
- 4 - Yeni yıl bütçesinin tasdiği.

Kadıköy Kazası Tapu Sicil Muhafızlığından

Erenköyünde Orta yolda eski 1 yeni 60 ve en yeni 62/1 kapı No. lu evvelce bir tarafa şimdi bir ev tapu sicilinde kayıtlı olmaktadır T. C. tebaasından Ömerin tasarrufunda iken iki bin kuruş bedel karşılığında ve sureti gayri resmide 317 senesinde satın aldığı ve mezkûr tarihtenberi nizasız ve fassızsuz temelliğinde bulunduğu Salih kızı Ümmügülüm beyan edip namına tescilinin lirasını istemiş ve bu hususta vekayil tasdiğinden Erenköy nahiye müdürlüğünden ilmihaber getirilmiştir. Bu talep karşısında senedsiz tasarrufat hükümlerine tevfiқан tescillu yapılabilmesi için 17/Tsani/939 tarihine rastlayan Cumartesi günü tahkikat ve mesahasının icrası için mahalline tapu ve fen memurları gönderileceğinden işbu gayri menkul ile tasarruf alakası olanlar bulunduğu takdirde tahkikat gününe kadar ellerindeki resmi ve gayri resmi vesak ve 939/1927 muhabere numara ile Sultanahmedde Kadıköy Tapu Sicil Muhafızlığına veya aynı günde mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

KARAGÖZ

Gazetesi CUMHURİYET Bayramından itibaren haftada iki defa çıkacak ve 3 kuruşa satılacaktır. En doğru havadisleri Türkiye'nin en eski gazetesi olan KARAGÖZ'de bulacaksınız.

CUMHURİYET Bayramında bütün bayilerden KARAGÖZ isteyiniz.

İstanbul Sıhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Akliye ve Asabiye hastahanesi 1 inci pavyonunun kalorifer teslatı montajı işi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 - Eksiltme 27/10/939 Cuma günü saat 14,45 de Çağaloğlunda Sıhhat ve içtimal Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.

2 - Keşif bedeli 2551 lira 50 kuruştur.

3 - Ük teminat 192 liradır.

4 - İstekliler şartname, keşif, proje ve buna bağlı diğer evrakı hergün komisyonda görülebilirler.

5 - İstekliler 1939 yılı Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte ihale tarihinden 8 gün evvel İstanbul Vilâyetinden almış oldukları müteahhütlik vesikasıyla birlikte belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri. «8353»

Türk Hava Kurumu İstanbul Vilâyet şubesinden

Şubemiz kaloriferi için pazarlıkla (20) ton kripile maden kömürü satın alınacaktır. İsteklilerin 3/Teşrinisani/939 Cuma günü saat on beşte Çağaloğlunda İstanbul Şubemize müracaatları. (8842)